

Providing Management Accounting Model with Timely Reporting Approach and Meta-Synesthetic Approach

Heydar Farzaneh

Ph.D. Student, Department of Accounting, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran,
hfr54@yahoo.com

Ahmad Mohammadi

Assistant Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran,
a.h.mohammadi@iaut.ac.ir

Mehdi Zeinali *

Assistant Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran,
zeynali@iaut.ac.ir

Rasoul Baradaran Hasanzadeh

Associate Professor, Department of Accounting, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran,
baradaran313@iaut.ac.ir

Abstract

Purpose: The present study aimed to provide a model for the maturity of management accounting with a timely reporting approach and a meta-synesthetic approach.

Methods: The present research evaluated and systematically analyzed the findings of previous studies and the results of the present research using a qualitative approach and meta-synesthetic tools from 2022 to 2023. The statistical population of the study included valid domestic and foreign scientific databases in the library study section, and expert and experienced university professors in the field of management accounting, financial managers, and management accountants of companies listed on the Tehran Stock Exchange in the experimental section.

Results: The results revealed that the structural, architectural, and technical factors are effective in using management accounting with a timely reporting approach at a level of 0.632. The cultural, environmental, and social factors are effective at the level of 0.365. The lack of financial stability in organizations, the lack of maps and architecture for strategic plans and the lack of information forms and information sub-systems to achieve timely reporting are among the controlling, motivating, and monitoring factors at the level of 0.397.

Conclusion: Among the platforms and strategies effective on management accounting with a timely reporting approach, the cultural, environmental, and economic platforms were obtained. They enhance the knowledge of employees and strengthen the human skills of managers regarding timely and integrated reporting, designing and creating organizational architecture, and adaptive architecture. The establishment of the management accounting system with the information technology governance approach strengthens corporate governance and the company's internal control system.

Keywords: Management Accounting, Timely Reporting, Organizational Architecture, Business Capabilities, Meta-Synesthetic

Research Article

Cite this article: Farzaneh, Mohammadi, Zeinali & Baradaran Hasanzadeh (2025) Providing Management Accounting Model with Timely Reporting Approach and Meta-Synesthetic Approach, *Journal of Financial Accounting Knowledge*, Vol.11, NO.4, Winter: 87-122.

DOI: 10.30479/jfak.2024.20213.3195

Received on 15 April, 2024 **Accepted on** 15 June, 2024

© The Author(s).

Publisher: Imam Khomeini International University.

Corresponding Author: Mehdi Zeinali (zeynali@iaut.ac.ir)

ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام

حیدر فرزانه

دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ایران. hfr54@yahoo.com

احمد محمدی

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ایران. a.h.mohammadi@iaut.ac.ir

مهدی زینالی

استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ایران. zeynali@iaut.ac.ir

رسول برادران حسن زاده

دانشیار، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ایران. baradaran313@iaut.ac.ir

چکیده

هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام و با استفاده از روش فراترکیب می‌باشد.

روش: پژوهش حاضر طی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ با استفاده از روش شناسی فرا تحلیل صورت پذیرفته است. جامعه آماری در بخش مطالعه کتابخانه‌ای، پایگاه‌های علمی معتبر داخلی و خارجی می‌باشد و در بخش کمی، اساتید خبره و مجرب دانشگاه در حوزه حسابداری مدیریت، مدیران مالی و حسابداران مدیریت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تشکیل می‌دهد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که عوامل ساختاری، معماری و فنی به میزان (۰/۶۳۲) در بهره‌گیری از حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام تاثیرگذار است. عامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی به میزان (۰/۳۶۵) تاثیرگذار است. فقدان پایداری مالی در سازمان‌ها و فقدان نقشه و معماری برای برنامه‌های استراتژیک و نبود فرم‌های اطلاعاتی و زیر سیستم‌های اطلاعاتی برای رسیدن به گزارشگری به‌هنگام نیز از جمله عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی به میزان (۰/۳۹۷) می‌باشد.

نتیجه‌گیری: از جمله بسترها و راهبردهای مؤثر بر حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام بسترهای فرهنگی، محیطی و اقتصادی احصاء گردید که میزان آگاهی‌بخشی کارکنان، تقویت دانش و مهارت‌های انسانی مدیران را نسبت به گزارشگری به‌هنگام و یکپارچه و طراحی و ایجاد معماری سازمانی و معماری تطبیقی تقویت می‌نماید.

دانش‌افزایی: سهم این پژوهش در ارائه بینش جدید در خصوص راهکارهای سازگار با فناوری‌های نوین و اجرای موفقیت‌آمیز حسابداری مدیریت در سایه گزارشگری به‌هنگام می‌تواند با بهره‌گیری از دیدگاه مشترک و تئوریک بین خبرگان حرفه حسابداری مدیریت، به‌منظور تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم توسط مجامع حرفه‌ای برای بلوغ حسابداری مدیریت بستری مناسب فراهم آورد و توجه حسابداران مدیریت را به گزارشگری به‌هنگام معطوف سازد.

واژگان کلیدی: حسابداری مدیریت، گزارشگری به‌هنگام، معماری سازمانی، قابلیت‌های کسب‌وکار، فراترکیب.

مقاله پژوهشی

استناد: فرزانه، محمدی، زینالی و برادران حسن زاده (۱۴۰۳)؛ ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام، فصلنامه علمی دانش

حسابداری مالی، مقاله پژوهشی، دوره ۱۱، شماره ۴، پیاپی ۴۳، زمستان ۱۴۰۳، ۸۷-۱۲۲.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱/۲۷ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۳/۳/۲۶

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) © حق مؤلف نویسندگان

۱- مقدمه

مؤسسه حسابداران مدیریت^۱ در به‌روزترین تعریف خود از حسابداری مدیریت، این حرفه را مشارکت در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی، تعبیه سیستم‌های مدیریت عملکرد، مشارکت حرفه‌ای در گزارش‌های مالی و کنترل مالی برای کمک در تدوین و اجرای راهبردها و اهداف سازمانی معرفی می‌نماید (خانی و سلیمانی، ۱۴۰۱، ۲۷). با استنباط از این تعریف، ایجاد بسترها و ساختارهای مناسب برای گزارشگری به‌هنگام با استفاده از ابزارهای نوین در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و کنترل منابع سازمان‌ها، امری ضروری به نظر می‌رسد تا از این طریق، عوامل محیطی و محاطی مؤثر بر نیل به اهداف سازمانی به خوبی کنترل گردد و منجر به بهبود عملکرد شرکت شود (رهنمای رودپشتی و همکاران، ۱۳۰، ۱۳۹۸). با بررسی پژوهش‌های پیشین در حوزه حسابداری مدیریت می‌توان اذعان نمود که علیرغم تغییرات قابل ملاحظه در ماهیت سازمان‌ها و ابعاد رقابتی در نیم‌قرن گذشته، خلاقیت و نوآوری بسیار کمی در طراحی و به‌کارگیری حسابداری سیستم‌های کنترل مدیریتی روی داده است (ایمنی و مشعشعی، ۱۴۰۲، ۱۲۷). از طرفی، پیچیدگی فعالیت‌های کسب‌وکار و نیاز به اطلاعات به موقع برای تصمیم‌گیری مدیران در سایه رشد سریع فناوری اطلاعات، به این مسئله دامن زده است (همتی و همکاران، ۲۰۴۰، ۱۴۰۰؛ کمیته فنی سازمان حسابرسی، ۲۱، ۱۳۸۵). در واقع، فناوری‌های نوین تأثیر عمیقی بر عملکرد شرکت‌ها به ویژه در تولید و تحلیل داده‌های بزرگ به عنوان بخشی از سیستم‌های کنترلی داشته است که با وجود نقش قابل ملاحظه حسابداران مدیریت در کمک به تصمیم‌گیری با آنچه که مورد انتظار مدیران بوده، فاصله داشته است. تعدیل این شکاف در نقش حسابداران مدیریت به منظور فزونی اهمیت فناوری اطلاعات در ارائه گزارشگری به‌هنگام و متعاقب آن کمک به تصمیم‌گیری به موقع مدیران در تولید محصولات نوآورانه و اعمال تکنیک‌های نوین تولیدی در راستای انعطاف‌پذیری بیشتر و تأمین نیازهای مشتریان برای بقای حرفه حسابداری مدیریت، بسیار حائز اهمیت است. از اینرو، حسابداران مدیریت می‌بایست با بهبود به‌کارگیری و افزایش دانش خود در سیستم‌های پیشرفته مدیریتی و فناوری‌های نوین در طراحی، تولید یکپارچه و چابک سازی سازمان‌ها مشارکت فعالی داشته و به ارائه اطلاعات به موقع و راهبردهای مدیریتی در ارائه محصولات نوآورانه و یا خدمات متمایز برای جلب رضایت مشتریان بالفعل و جذب مشتریان بالقوه برای تصمیم‌گیری مدیران کمک شایانی نمایند (چاپمن و کین، ۱۱۳، ۲۰۰۹؛ برزگر و همکاران، ۲۰۲؛ ۱۴۶). همچنین ضروری است در فرآیند خلق ارزش در سیستم حسابداری مدیریت، ضروری است که تغییرات این حوزه در تناسب با راه‌های خلق ارزش و موانع موجود به دقت مورد بررسی قرار گیرد.

متعاقب تحولات ناشی از اقتصاد اینترنتی، وبر، ۲۰۱۸؛ بایران و پیرس، ۲۰۰۷؛ برنز و بلدوینسدوتیر، ۲۰۰۵ و گورتزکی و همکاران، ۲۰۱۷؛ نظر به اهمیت بهره‌گیری حسابداران مدیریت

از فناوری‌ها نوین و نیاز به تفکر خلاق و کارآزمودگی و تدبیر برای جلوگیری از گسترش شکاف بین انتظارات مدیران و حسابداران مدیریت، به بررسی راهکارهای مختلف برای پی بردن به مزایا و معایب تغییرات شگرف فناوری اطلاعات و هماهنگی کامل حسابداران مدیریت با سیستم‌های نوین اطلاعاتی و آسیب شناسی این‌گونه تکنولوژی‌ها پرداختند که یافته‌های هر کدام از پژوهش‌های فوق حول محور ارائه گزارش‌های مالی به‌هنگام و تاثیرگذاری آن بر تصمیم‌گیری مدیران در واکنش به شوک‌های اقتصادی در کشورهای در حال توسعه و ایجاد محصولات نوآورانه و خلق ارزش در کشورهای توسعه یافته بوده است. یافته‌های پژوهش‌های فوق بیانگر این مطلب است که حسابداران مدیریت با استفاده از گزارشگری به موقع به مدیران در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری نسبت به تغییرات محیطی و رقابتی کمک شایانی می‌نمایند و در تحلیل انطباق با عوامل اثرگذار محیطی، عملکرد مدیریت را بهبود می‌بخشند. همچنین شرکت‌ها حاضر به تحمیل هزینه بابت فعالیت‌های فاقد ارزش نیستند و درصدد حذف آنان و خلق فعالیت‌های با ارزش با تامین منابع تصمیم و اطلاعات تحلیلی در کمترین زمان ممکن می‌باشند (صیادی صومار و سبزی‌پور ۱۳۹۹، ۴۹).

تغییرات در الگوهای رقابت، تولید، ساختار سازمانی، توسعه فناوری اطلاعات و نیز مطرح‌شدن تجارت جهانی، موجد این موضوع است که در صورت تجهیز حسابداران مدیریت به فناوری‌های نوین، می‌توان اطلاعات تحلیل شده منتج از این ساختار را به یک ابزار رقابتی در زمینه برنامه‌ریزی، طراحی، اندازه‌گیری و راهنمای عمل مدیران و مشوق رفتار و خلق ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی در رسیدن به اهداف عملیاتی، تاکتیکی و راهبردی تبدیل نمود (دوسکا، ۲۰۲۳، ۹۶؛ شاور و همکاران، ۲۰۰۳، ۱۰۹). در رأس تحولات پدیدآمده در عرصه‌های کسب‌وکار، حسابداری مدیریت همواره در تلاش بوده است که به بازتعریف شیوه‌های بهره‌گیری از فناوری‌های نوین نسبت به وظیفه اصلی خود یعنی گزارشگری به‌هنگام روی آورد و به نیازهای اطلاعاتی به‌هنگام در تصمیم‌گیری مدیران جامعه عمل ببوشاند (فریمانی و همکاران، ۱۳، ۱۴۰۱؛ بیور نلسون و همکاران، ۲۰۱۸، ۲۹). درحالی‌که بسیاری از مدیران، بهبود در عملکرد را و مدار بهره‌برداری از داده‌های سودمند و هدایتگر حسابداری مدیریت می‌دانند، اما شواهد نشان می‌دهد که این تلاش‌ها برای جلب نظر مدیران کافی نبوده است و به مقوله گزارشگری به‌هنگام که در شرایط کنونی از جمله کارکردهای اصلی حسابداری مدیریت می‌باشد، توجه کافی نشده است و به‌موقع نبودن اطلاعات حسابداری مدیریت، نسبت به دستاوردهای آن نیز اطمینان معقول فراهم نمی‌آورد (رحیمی هلری و همکاران، ۲۰۱۳، ۱۴۰۱).

امروزه تحولات ناشی از تغییرات محیط تجاری با محوریت ارتقای بهره‌وری، ایجاد اشتغال و افزایش رشد اقتصادی به‌عنوان یکی از رویکردهای غالب در اکثر کشورهای جهان مطرح شده است و با توجه به نقش مباشرتی حسابداری مدیریت در سازمان‌دهی و ضرورت تغییر این حوزه

متناسب با نگرش، اهداف، استراتژی و توسعه‌سازمانی، پژوهش حاضر سعی در تبیین الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام است. در واقع، هدف پژوهش حاضر، ترکیب آزمون تجربی و یافته‌های بخش کیفی پژوهش حاضر و ارائه دیدگاه‌ها و راهبردهای مناسب جهت دانش‌افزایی و پیاده‌سازی فناوری‌های نوین و انطباق آن با گزارشگری به‌هنگام برای حسابداران مدیریت تا علاوه بر بسط ادبیات موجود به حوزه گزارشگری به‌هنگام، به نقش این پدیده در تأمین اطلاعات تحلیلی برای تصمیم‌گیری مدیران و افزایش توان رقابتی و بهبود عملکرد در حوزه حسابداری مدیریت تأکید نمود. در پژوهش‌های هوفمن و همکاران (۲۰۲۲)؛ هیوز و پیرس (۲۰۰۶)؛ یورگنسن و مسنر (۲۰۱۰) و ویندک و همکاران (۲۰۱۵) نیز، اثر درگردیسی دیجیتال، جهانی‌سازی و تغییرات در محیط و مقررات نظارتی به‌عنوان مؤلفه‌های اصلی در بلوغ حرفه حسابداری مدیریت مورد تأکید قرار گرفته است.

سهم این پژوهش در ارائه بینش جدید در خصوص راهکارهای سازگار با فناوری‌های نوین و اجرای موفقیت‌آمیز حسابداری مدیریت در سایه گزارشگری به‌هنگام می‌تواند با بهره‌گیری از دیدگاه مشترک و تئوریک بین خبرگان حرفه حسابداری مدیریت، به‌منظور تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم توسط مجامع حرفه‌ای برای بلوغ حسابداری مدیریت بستری مناسب فراهم آورد و توجه حسابداران مدیریت را به گزارشگری به‌هنگام معطوف سازد. از این رو، وجه تمایز این پژوهش با پژوهش‌های پیشین، بررسی لزوم بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ابزارهای نوین در ارائه گزارشگری به‌هنگام بوده است که حلقه مفقوده حسابداری مدیریت در نیل به بلوغ فکری و عملی آن است. در این راستا، به دلیل گستردگی ادبیات موجود در حوزه حسابداری مدیریت، روش پاسخ به سؤال مطرح شده با استفاده از رویکرد فراتحلیل (فرا ترکیب) می‌باشد تا تمام ابعاد معلوم و مجهول جنبه‌های اصلی پدیده مورد بررسی واکاوی گردد و جامعیت الگوی احصاء شده از اعتبار مناسبی برخوردار باشد. در این راستا، با رویکرد فراتحلیل و مدل‌سازی معادلات ساختاری به‌منظور اعتبارسنجی یافته‌های بخش کیفی، به دنبال پاسخی مناسب برای این سؤال هستیم که الگوی بلوغ حسابداری مدیریت با استفاده از رویکرد گزارشگری به‌هنگام چگونه است؟ بدین منظور در ادامه پژوهش، مبانی نظری و پیشینه تجربی، روش‌شناسی پژوهش، یافته‌ها، انطباق با ادبیات موجود و بحث و نتیجه‌گیری ارائه خواهد شد.

۲- مبانی نظری

مدیران به اطلاعات مالی به‌هنگام به‌عنوان ابزاری مهم در تصمیم‌گیری و تخصیص و کنترل منابع نیازمندند. در همین راستا، اطلاعات حسابداری مدیریت به‌عنوان نقطه اتکای مهم برای پیگیری کارایی و اثربخشی استفاده از منابع و کنترل هزینه‌ها برای خلق ارزش معرفی شده‌اند (هادیان و همکاران، ۱۳۸۸، ۴۶؛ حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۰، ۳۱). ابوگالیا (۲۰۲۲) معتقد است که مهم‌ترین راهکار سازمانی برای تطبیق و سازگاری با تغییرات محیطی، تغییر در ترکیب هزینه‌ها

است، به‌گونه‌ای که استفاده مناسب و کارا از منابع منجر به خلق فعالیت‌های با ارزش افزوده و حذف اتلاف‌ها در فرایند تولید شود؛ این امر در سایه استفاده از ابزارهای نوین تکامل یافته به‌واسطه رشد فناوری اطلاعات در حسابداری مدیریت میسر می‌شود. همچنین حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰) بیان داشتند که مدیریت استراتژیک توسط شرکت‌ها می‌تواند سودمندی اطلاعات را حفظ و واکنش مناسب شرکت در موقعیت‌های حیاتی را تضمین کند؛ همچنین تخصیص و کنترل هزینه‌ها جهت خلق ارزش و استفاده اثربخش از منابع، موضوعاتی هستند که باید مورد توجه قرار گیرند، لذا ضرورت دارد رویکردها و الگوهای مرتبط با موضوع، آزمون و تحلیل شوند.

امروزه با افزایش حجم اطلاعات، فرایند تصمیم‌گیری در حسابداری مدیریت با چالش اساسی به‌منظور سازماندهی فرایند تصمیم‌گیری‌ها مواجه شده است و در این میان فناوری اطلاعات و دگردیسی دیجیتال نقش بسزایی در پایداری این حرفه دارند. بررسی نتایج پژوهش‌های انجمن‌های حرفه‌ای حاکی از آن است که با توجه به نیازهای متعدد و گوناگون در مدیریت منابع در سطوح خرد و کلان، حسابداری مدیریت به‌منظور پاسخگویی بهتر به رفع نیازهای اطلاعاتی تصمیم‌گیرندگان، ناگزیر به انطباق خود با توجه به رشد فناوری اطلاعات و توسعه پایدار است. در همین راستا و در سال ۲۰۲۰ مجله اکونومیست^۲ در مورد به‌هنگام بودن گزارش‌های مالی گزارشی با این محتوا منتشر نمود که شرکت‌ها با حمایت مجموعه پیچیده‌ای از خدمات نرم‌افزاری سازمانی به شکل به‌هنگام روبرو هستند و این مسئله می‌تواند شیوه عملکرد و خروجی گزارش‌های مالی را دستخوش تغییرات اساسی قرار دهد. همچنین انجمن حسابداران خبره دنیا^۳ در سال ۲۰۲۲ مطالعه‌ای در زمینه «درک سرمایه‌گذاران: به سمت گزارشگری به‌هنگام» با مشارکت ۳۰۰ سرمایه‌گذار حرفه‌ای منتشر نمود و نتایج نشان داد که برای درک بهتر عملکرد شرکت و در توانایی مدیریت در واکنش سریع برای تغییرات، سطح تقاضای قابل توجهی برای گزارشگری به‌هنگام وجود دارد. در واقع، شرکت‌هایی که قادر به فراهم نمودن اطلاعات به‌هنگام هستند، دارای حاکمیت شرکتی منسجم‌تر بوده و سرمایه‌گذاری‌های بالقوه بیشتری را جذب می‌کنند (صمیمی و همکاران، ۲۰۲۲، ۵۶).

تحقیق در حوزه حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام، دارای تاریخچه طولانی و برجسته‌ای در ادبیات پیشین نیست و می‌توان بررسی این پدیده را به صورت رسمی از سال ۱۹۹۵ مورد کنکاش قرارداد. همچنین بررسی‌های انجام شده نشان از وجود و تداوم تحقیقات و استانداردهای گزارشگری در حوزه پایداری شرکت‌ها در اکثر نقاط دنیا در سایر حوزه‌های مالی بوده است. در جدول ۱ خلاصه‌ای از پژوهش‌های صورت گرفته خارجی و داخلی در خصوص موضوع پژوهش حاضر ارائه می‌گردد.

جدول ۱. خلاصه پژوهش های صورت گرفته

نویسندگان	سال	کشور	موضوع	نتایج کلیدی
پدرسو و گومز	۲۰۲۴	انگلستان	نقش فعلی حسابداری مدیریت: تغییر پارادایم و چالش های آینده	حسابداری مدیریت در حال تبدیل شدن به یک ابزار پشتیبانی از تصمیم گیری مدیریت چند وجهی است که تمام ابعاد سازمانی را پوشش می دهد. به همین ترتیب، دیجیتالی شدن فرآیندهای تجاری می بایست در گزارشگری مالی اختلال ایجاد نکرده و حسابداران مدیریت دانش خود را با فناوری اطلاعات همگام سازند.
باخودیرویج	۲۰۲۴	مجارستان	مدل های حسابداری بین المللی و ویژگی های آنها در شرایط	توسعه تصمیمات منطقی در سطوح مختلف سیستم مدیریت نیاز به پردازش مقدار زیادی از داده ها، رویه های پیچیده و مقایسه، تجزیه و تحلیل و تفسیر آنها دارد. در دنیا مدل های مختلفی با توجه به شرایط محیطی هریک از کشورها ارائه شده است که شاخص ترین معیارهای اثر گذار بر حسابداری مدیریت مربوط به فرهنگ و ساختار و معماری سازمانی در اقتصاد هریک از این کشورهاست.
ریخاردسون و بات	۲۰۲۲	ایرلند	بررسی پیوندها بین ابزارهای فناوری اطلاعات، شیوه های حسابداری مدیریت و عملکرد حسابداران مدیریت	عملکرد حسابداران مدیریت با بهره گیری از ابزارهای نوین در گزارشگری گیوند خورده است و مدیران به عنوان مجریان تصمیم های کلان هیئت مدیره به گزارش های تحلیلی و به موقع حسابداران مدیریت در حوزه سودآوری نیازمندند. نتایج نشانگر تاثیر ابزارهای فناوری اطلاعات، شیوه های عمل حسابداران مدیریت و نحوه برخورد آنها با ابزارهای نوین بر عملکرد حسابداران مدیریت به ترتیب ۰/۲۶، ۰/۳۹ و ۰/۶۹ می باشد.
هرفوش	۲۰۲۱	انگلستان	تجزیه و تحلیل در زمان واقعی	با ظهور داده های بزرگ، رقابت برای بسیاری از کسب و کارها در سایه ارائه گزارش ها در سریع ترین زمان ممکن است. ماهیت جریان داده های بزرگ مستلزم انجام یکسان تجزیه و تحلیل در زمان واقعی است. پیشرفت های فراوان در فناوری از ظرفیت ذخیره سازی بزرگ تر تا قدرت پردازش سریع تر، دستیابی به این هدف را امکان پذیرتر می کند. انجام تجزیه و تحلیل در زمان واقعی سوالات اساسی را در مورد چگونگی اطمینان از یکپارچگی نتایج و نیاز به بازگشت به گذشته و انجام تحقیقات پس از رویداد در صورت اشتباه بودن نتایج ایجاد می کند.
ابویکر نوحو و همکاران	۲۰۱۷	آلمان	پذیرش و موفقیت فعالیت های حسابداری مدیریت نوین در بخش های عمومی	هر دو رویکرد تعاملی و تشخیصی در استفاده از سیستم های حسابداری مدیریت نوین، چه در حالت کامل و چه در حالت انتخابی، نشان دهنده ارتباطی مثبت با قبول فعالیت های حسابداری مدیریت معاصر است. با وجود اینکه میزان موفقیت فعالیت های حسابداری مدیریت معاصر در سطح متوسط بوده است، اما گستره قبول این فعالیت ها موفقیت آنها را بهبود بخشیده است.
مونیزولا	۲۰۱۴	مجارستان	بررسی نقش حسابداران مدیریت در تاثیر استفاده از منابع سازمان: مقایسه کشورهای در حال توسعه	در حال حاضر رویکرد جدیدی وارد حسابداری مدیریت شده و حسابداران مدیریت نقش تصمیم گیری و ارزش آفرینی و دستیابی به اهداف سازمان را برعهده دارند؛ بنابراین کشورهای در حال توسعه برای مدیریت نتیجه محور و فعال منابع محدود خود نیاز به حسابداران مدیریت دارند.
ویو	۲۰۱۴	انگلستان	نقش مدرن حسابداری مدیریت و موانع تغییر این نقش	مهم ترین مانع پیشرو و تأثیرگذار بر تغییر نقش حسابداران مدیریت در آینده، برنامه تغییر نقش سازمانی می باشد و برنامه به روزرسانی در تغییر شکل نقش سازمانی حسابداران مدیریت موفق نبوده است. در نهایت نیز مدل تغییر چندوجهی جدید حسابداری مدیریت با سه وجه سطح سازمانی، سطح پذیرندگان تغییر و ذی نفعان تغییر و هر کدام در پنج طبقه شامل مشوق ها، تسهیل کننده ها، کانالیزورها، مومنتوم و رهبران است و موانع را نیز در سه طبقه اشتباه کنندگان، تعلل کنندگان (اهمال گران) و تأخیر کنندگان ارائه نموده اند.

ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام/۹۴

مالین و همکاران	۲۰۰۹	آمریکا	تئوری‌های مورد استفاده در حسابداری مدیریت و ترکیب تئوری‌ها و تطابق آنها با یکدیگر	می‌توان از تئوری‌های مختلفی برای استخراج یک سری اصول یکپارچه حسابداری مدیریت و همچنین به‌تصویر کشیدن یک نمای کلی از دیدگاه‌های اجتماعی، روان‌شناسی، عملیاتی و نمایندگی استفاده کرد.
کوکینز	۲۰۰۸	آمریکا	چارچوب حسابداری مدیریت	وجود یک چارچوب نظری و اصول یکپارچه که بتواند حسابداران مدیریت و مدیران را در امر اندازه‌گیری هزینه‌ها و چگونگی استفاده از این اطلاعات هزینه کمک کند، ضروری است.
خوی سونگ و همکاران	۲۰۰۵	آمریکا	مدیریت حسابداری به‌هنگام با قیمت ثابت برای شبکه	با پیاده‌سازی مهندسی ترافیک بهینه، می‌توان به‌موقع از ازدحام اطلاعات غیرتحلیلی جلوگیری کند و همچنین قیمت را بدون تغییر نگه داشت. توانایی تضمین کیفیت خدمات و توانایی بازیابی تراکم نیز بهبود می‌یابد و عملکرد بهتری با هزینه کمتر ارائه می‌گردد.
بیرکینشا و همکاران	۲۰۰۱	فنلاند	بررسی تئوری و شواهد موجود در حسابداری مدیریت جهانی یکپارچه در شرکت‌های چندملیتی	باتوجه به شرایط حاکم بر شرکت‌ها به‌خصوص شرکت‌های چندملیتی و تمرکز آنها به مشتریان، ضروری است تا حسابداران مدیریت از اصول حسابداری مدیریت یکپارچه تبعیت کنند.
پژوهش‌های داخلی				
برزگر و همکاران	۱۴۰۲	ایران	شناسایی پیشران‌های تحول در حسابداری مدیریت	افزایش اعتماد مدیران در مورد اطلاعات حسابداری مدیریت برای افزایش سطح کاربردهای حسابداری مدیریت مورد نیاز است. استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات رقابت پذیری را افزایش دهد و مزیت واقعی را به شرکت‌ها بدهد. از این رو به آنها اجازه می‌دهد تا به رقابت بپردازند. سامانه‌های مجازی به عنوان یک فناوری غیرمتمرکز، اشتراکی و رمزگذاری شده، دارای سه ویژگی متمایز است: تمرکز زدایی، ردیابی و عدم دستکاری.
نصراللهی وسطی	۱۴۰۲	ایران	نقش حکمرانی خوب در تأثیرگذاری رسانه‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات	با افزایش میزان استفاده از رسانه‌های فناوری محور به‌طور مستقیم و به‌طور غیرمستقیم از طریق افزایش آگاهی اعضاء جامعه از شاخص‌های حکمرانی خوب، در سایه بهره‌گیری از فناوری اطلاعات تسهیل و تسریع می‌گردد. به‌طورکلی می‌توان استنباط کرد که با استفاده از رسانه‌های نوین با مزیت دسترسی‌پذیری و عمومیت یافتن بین آحاد جامعه می‌توان جوامع مختلف را در مسیر تحقق توسعه پایدار قرارداد.
رحیمی هلری و همکاران	۱۴۰۱	ایران	ارائه مدل سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت مبتنی بر هوش تجاری و بر اساس نظریه زمینه بنیان	عوامل علی شامل تنوع در فرایندهای پردازشی، وجود اطلاعات متناقض و پیچیدگی اطلاعات در سازمان، تنوع در ابزارهای تحلیلی، خطر دستبرد اطلاعات و آسیب‌های ناشی از ویروس و خرابی نرم‌افزارها و سخت‌افزارها، وجود تنوع در سبک استفاده از مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مدیریت، نیاز به ارزیابی عملکرد حوزه‌های مختلف، وجود ریسک سرمایه‌گذاری و انتخاب پروژه می‌باشد و از جمله راهبردها می‌توان به امکان گزارش‌دهی و گزارش‌گیری آسان، قابلیت سازگار کردن داده‌های متنوع، فراهم کردن اطلاعات کافی و گسترش دامنه اطلاعات در سازمان، تهیه اطلاعات قابل‌فهم برای گروه‌های هدف در سازمان، ارائه اطلاعات مطابق با نیازهای کاربران در سازمان، بهبود سرعت پردازش اطلاعات در سازمان، فراهم نمودن برنامه‌های بهبود مستمر در سازمان اشاره نمود.
پور غفار و همکاران	۱۴۰۱	ایران	الگوی بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد به‌هنگام در بخش عمومی ایران: مطالعه آمیخته	مؤلفه‌های الزامات قانونی با رویکرد اداره دولت به سبک بخش خصوصی، نظام برنامه‌ریزی استراتژیک، نظام حسابداری و حساسی عملکرد مدیریت، زیرساخت‌های فناوری اطلاعات با نگرش معماری سازمانی و سیستم‌های یکپارچه، توجه به سرمایه انسانی و سیاست‌های انگیزشی، نگرش فرایندی و مدیریت فرایندی به‌عنوان مهم‌ترین مؤلفه‌ها شناسایی شدند.
همتی و همکاران	۱۴۰۰	ایران	ارائه الگوی ویژگی‌های حرفه‌ای گرای حسابداری مدیریت مبتنی بر قضاوت اخلاقی	ارتقا حرفه‌ای گرای حسابداری مدیریت از طریق آموزش حرفه‌ای و اجتماعی‌کردن، باعث بهبود قضاوت اخلاقی می‌شود. علاوه بر این، حسابداری مدیریت به‌عنوان حرفه‌ای مستقل شناخته شده که اطلاعات

تهیه شده توسط آنها، برای استفاده‌کنندگان درون‌سازمانی و بیرون‌سازمانی مفید می‌باشد.				
میزان استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت توسط شرکت‌ها اختلاف معنی‌داری دارد و اینکه شیوه‌های مختلف حسابداری مدیریت تأثیر یکسانی بر کارایی سیستم‌های کنترل مدیریت ندارند.	مدلسازی تفاوت استفاده از شیوه‌های حسابداری مدیریت بر کارایی سیستم‌های کنترل مدیریت	ایران	۱۴۰۰	عزیزی و همکاران
میانگین نمرات انتظارات مدیران واحد حسابداری مدیریت و مدیران ارشد برای تمامی ابعاد شناسایی شده کیفیت خدمات بیشتر از مشاهدات آنان بوده است. از سویی، ابعاد کیفیت خدمات و عملکرد خدمات بر اساس دیدگاه مدیران واحد حسابداری مدیریت و مدیران ارشد عبارت است از: ظاهر، پاسخگویی، قابلیت اطمینان، تضمین و همدلی. همچنین، ابعاد عملکرد خدمات ارزیابی بهتری از کیفیت خدمات حسابداری مدیریت ارائه می‌دهند.	بررسی ابعاد کیفیت خدمات حسابداری مدیریت	ایران	۱۴۰۰	صفرزاده و همکاران
با توسعه نظام اطلاعاتی حسابداری مدیریت مرسوم به‌جای نظامی مبتنی بر رویکرد توسعه پایدار "خلق ارزش مالی برای سهامداران" ایجاد می‌شود.	ارزیابی الگوی حسابداری مدیریت برای توسعه پایدار	ایران	۱۳۹۹	امیریکی و لنگرودی و همکاران
بین اهمیت و دردسترس بودن اطلاعات حسابداری مدیریت شکاف وجود دارد و هم چنین اطلاعات حسابداری مدیریت نقش واسطه‌ای در رابطه بین استراتژی رقابت، پیچیدگی تولید و عدم‌اطمینان محیطی با اثربخشی سیستم کنترل مدیریت ایفا می‌کند؛ ولی در مورد رسمی‌سازی و تمرکزگرایی این مورد وجود ندارد.	بررسی نقش اطلاعات حسابداری مدیریت در سیستم کنترل مدیریت در شرکت‌های بزرگ تولیدی	ایران	۱۳۹۹	تجدیدی و محمدی
هشت عامل اقتضایی منابع انسانی، محیط اقتصادی، محیط خارجی، استراتژی شرکت، فناوری، محیط رقابتی، منابع مالی و حمایت مدیران ارشد در استفاده از اطلاعات حسابداری مدیریت برای خلق ارزش و استفاده اثربخش از منابع شرکت، معنادار است و چهار عامل اقتضایی ساختار سازمانی، اندازه شرکت، بخش فرهنگی و بخش حرفه‌ای بر استفاده از گزارش‌های حسابداری مدیریت، تأثیر معناداری ندارند.	ابزارهای حسابداری مدیریت حلقه مفقوده خلق ارزش؛ آزمون تجربی تئوری اقتضایی	ایران	۱۳۹۹	صیادی سومار و سبزی‌پور
کنشگران فنی و انسانی نقش مؤثری در بهبود کارکردهای نظام حسابداری مدیریت ایفا می‌کنند و برخلاف رویکرد سنتی متداول، در رویکرد کنشگری این بازیگران به‌عنوان مداخله‌گرانی که توانایی تأثیر و تغییر تصمیم‌های راهبردی را دارند نگریسته می‌شوند.	واکاو و تبیین اثرات کنشگران فنی و انسانی بر کارکردهای سیستم داده‌های حسابداری مدیریت	ایران	۱۳۹۸	رستمی مازویی و همکاران
وضعیت حسابداری مدیریت مطلوب نمی‌باشد و مطابق با نظر خبرگان توسعه نرم‌افزارها و سیستم‌های حسابداری هوشمند مهم‌ترین پیشران تأثیرگذار خواهد بود و دلالت بر این موضوع دارد که فناوری در سیستم‌های حسابداری نفوذ کرده و سیستم‌های حسابداری هوشمند خواهند شد. همچنین گسترش استفاده از فناوری‌های شخصی و رایانش ابری در کسب‌وکارها از پیشران تأثیرگذار در آینده حسابداری مدیریت خواهد بود.	آینده‌پژوهی حسابداری مدیریت: از منظر علم و فناوری اطلاعات	ایران	۱۳۹۷	باباجانی و همکاران
جداول و نمودارهای تکمیلی سبب بهبود کیفیت تصمیم‌گیری می‌شود، اما تأثیری بر اطمینان نتایج تصمیم‌گیری ندارد. همچنین نتایج نشان داد مدیران با ارائه جدول و نمودار، قادر به تصمیم‌گیری بهتری بوده و امتیاز بسیار بالایی را دریافت نمودند و در شرایطی که اطلاعات را تنها به شکل جدول دریافت کردند، عملکرد ضعیفی را نشان دادند.	ارزیابی تأثیر تصویرسازی داده‌ها در گزارش‌های حسابداری مدیریت بر تصمیم‌گیری مدیران	ایران	۱۳۹۶	زارعی و برزگر
اصطلاحات جدید از قبیل مدیریت فرایند کسب‌وکار، دستگاه‌های تلفن همراه، رایانش ابری، هوش کسب‌وکار، معماری سازمانی و یکپارچه‌سازی سیستم‌های سازمانی را چالش‌های گزارشگری به‌هنگام در سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مطرح کردند.	سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری: چالش در گزارشگری به‌هنگام، مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه	ایران	۱۳۹۵	دانشمند و صنعتی
فناوری اطلاعات به‌عنوان یک تسهیل‌کننده، کاتالیزور، محرک یا عامل بهبود در جهت همگرایی حسابداری مدیریت با حسابداری مالی به کار گرفته می‌شود. این همگرایی در حوزه فنی شامل یکپارچه‌سازی	تأثیر فناوری اطلاعات بر همگرایی حسابداری مدیریت و حسابداری مالی	ایران	۱۳۹۵	رودپشتی و هماپوتی راد

ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام/۹۶

عمدی سیستم‌های اطلاعاتی و نرم‌افزاری و ترکیب روش‌ها و استانداردها است. همگرایی در حوزه فنی و تکنولوژی جلوتر از دامنه رفتاری و سازمانی است. فناوری اطلاعات نقش مهم و یا حتی در برخی موارد نقش تعیین‌کننده در فرایند همگرایی ایفا می‌کند.				
اثر به‌کارگیری ابزارهای نوین حسابداری مدیریت بر شاخص ارزش‌افزوده اقتصادی مثبت و است. از این رو، می‌توان گفت به‌کارگیری ابزارهای حسابداری مبتنی بر ارزش توانسته باعث بهبود ۰/۲۶۳ عملکرد شرکت از بعد شاخص ارزش‌افزوده اقتصادی شود.	بررسی رابطه بین کاربرد ابزارهای پیشرفته حسابداری مدیریت و ارزش‌افزوده اقتصادی	ایران	۱۳۹۵	دیپاتی دلمی و همکاران
از دیدگاه جامعه مورد پژوهش، مؤلفه‌های پیش‌بینی‌های هیئت‌مدیره درباره سود، پاداش پرداختی سالانه به کارکنان، هزینه‌های نمایندگی، کیفیت داده‌ها و هزینه‌های زیست‌محیطی از محرک‌های تغییرات در حسابداری مدیریت و مؤلفه‌های تغییرات سازمانی، عدم دسترسی به اعضای هیئت‌مدیره، عدم شفافیت اطلاعات مالی و عدم کنترل افزایش قیمت دارایی‌ها از موانع تغییرات در حسابداری مدیریت به‌حساب می‌آیند.	ارزیابی و شناسایی محرک‌ها و موانع تغییرات حسابداری مدیریت در ایران	ایران	۱۳۹۴	زارع و محمدزاده سالفه
مهارت‌های فنی، تجاری، فردی و رهبری حسابداران مدیریت در ارتباط با اصول یکپارچه حسابداری مدیریت (مربوط بودن، تأثیر، ارزش، اعتماد) می‌باشد.	چارچوب اصول حسابداری مدیریت یکپارچه	ایران	۱۳۹۴	سیاسی
نظام آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها، تکنولوژی و فناوری اطلاعات، فرهنگ و مؤلفه‌های فرهنگی، عوامل سازمانی، روش‌های نوین حسابداری مدیریت، متغیرهای اقتصادی، الزامات کسب‌وکار و متغیرهای کسب‌وکار بر حسابداری مدیریت تأثیر داشته و بایستی در چارچوب نظری حسابداری مدیریت و طراحی آتی الگوی مفهومی برای آن مدنظر قرار گیرند.	بررسی و مطالعه چارچوب نظری حسابداری مدیریت	ایران	۱۳۹۴	رهنمای رودبشتی و احمایی
افراد حرفه‌ای، معیارهای اندازه‌گیری مربوط‌تری را شناسایی می‌کنند و احتمالاً اتخاذ تصمیم مناسب‌تر و بهینه‌تر با افزایش تجربه حرفه‌ای افراد، بیشتر می‌شود.	نقش تجربه در تصمیم‌گیری‌های مدیریت و توانایی جایگاه حسابداران مدیریت	ایران	۱۳۹۳	شکر خواه و همکاران
عوامل محیط کلان به همراه عوامل محیط حرفه بر عوامل سازمانی تأثیرگذار بوده و مجموع عوامل سازمانی و ویژگی‌های تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر توسعه حسابداری مدیریت اثرگذار می‌باشند.	تدوین و تبیین مدل توسعه حسابداری مدیریت در ایران	ایران	۱۳۹۳	مقدس‌پور و ابراهیمی کردلر
حسابداری مدیریت انتقادی بر تغییر در رویکردهای حسابداری مدیریت تمرکز دارد و این تغییرات ناشی از عواملی همچون روابط اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در هر جامعه، نقش قدرت دانش و در سیستم‌ها می‌باشد.	مفاهیم حسابداری مدیریت انتقادی	ایران	۱۳۹۲	رهنمای رودبشتی و گودرزی
سازمان‌ها و جوامع به حسابداری مدیریت و رشد و تکامل این حرفه، برنامه‌های جامع، هم برای آموزش دانشجویان و هم برای آموزش مستمر (ضمن خدمت) گردآوری کنند، به‌گونه‌ای که کارکنان امروز و آینده‌شان را برای ایفای نقش پویاتر در سازمان‌ها آماده ساخته و آنها را برای رویارویی با ماهیت در حال تغییر حسابداری مدیریت یاری دهند.	جایگاه حسابداری مدیریت در مدیریت نوین	ایران	۱۳۹۲	داوودیان و محمدی‌پور
فناوری‌های نوینی چون پردازش ابری و پردازش، تحولات چشمگیری را در عرصه اشتراک‌گذاری منابع محاسباتی و نرم‌افزارهای کامپیوتری به وجود آورده‌اند. پیش‌بینی می‌شود در آینده‌ای نزدیک سازمان‌ها، سیستم‌های مالی و حسابداری خود را بر روی این شبکه‌ها قرار دهند و از روش‌های سنتی حسابداری فاصله بگیرند؛ بنابراین در آینده حسابداران و حسابرسان در برخورد با این دو فناوری آمادگی لازم را داشته باشند و باید زمینه آموزش آنها فراهم شود.	آینده‌پژوهی در خدمات مالی با تأکید بر فناوری اطلاعات	ایران	۱۳۹۱	نوابی لواسانی
تهیه اطلاعات برای گزارش‌های مالی سالانه، تخصیص و کنترل هزینه‌ها موضوعاتی هستند که در شرکت‌های مورد مطالعه، بیشتر و	بررسی وضعیت حسابداری مدیریت در شرکت‌های	ایران	۱۳۹۰	حساس یگانه و همکاران

مواردی چون مدیریت ریسک، تصمیم‌گیری استراتژیک و برنامه‌ریزی کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند.	پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران			
چهار عامل عدم توسعه حسابداری مدیریت در شرکت‌های ایرانی عبارت‌اند از: ۱- آشنا نبودن مدیران نسبت مفاهیم و روش‌های آماری حسابداری مدیریت ۲- عدم آموزش کافی و مناسب در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی به منظور آماده‌سازی مدیران آینده ۳- عدم تهیه اطلاعات به‌هنگام توسط سیستم‌های حسابداری ۴- تغییرات پیاپی در سیاست‌ها اقتصادی.	بررسی موانع توسعه حسابداری مدیریت	ایران	۱۳۸۷	بهرام فرو همکاران
حسابداران مدیریت باید خود را برای آینده از نظر توانایی‌های فنی و شایستگی حرفه‌ای و اخلاقی در ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی، آماده سازند. در غیر این صورت مدیران، از روی اجبار به سایر اشخاصی مراجعه خواهند کرد که توانایی در عرصه اطلاعات مربوط و به‌هنگام دارند. در این حالت، آینده حسابداری مدیریت از نظر قدرت و ارتقای سازمانی به‌شدت به خطر خواهد افتاده است و آنان (در صورت عدم رشد) جایگاه رفیع امروز خود را از دست خواهند داد.	آینده حسابداری مدیریت	ایران	۱۳۸۷	نمازی
این شرکت‌ها واحدی به نام حسابداری مدیریت ندارند و به گزارشگری درون‌سازمانی در این شرکت‌ها اهمیت داده نمی‌شود. همچنین وضعیت اقتصادی و هزینه استفاده از روش‌های حسابداری مدیریت در عدم به‌کارگیری روش‌ها نقشی ندارد.	بررسی موانع و مشکلات استفاده از حسابداری مدیریت در شرکت‌های آب	ایران	۱۳۷۹	متقی

علی‌رغم نقش تعیین‌کننده حسابداری مدیریت بر تصمیم‌گیری‌ها، با بررسی پیشینه تجربی پژوهش می‌توان دریافت که هیچ پژوهشی به‌صورت عمیق و ساختاریافته در پی ارائه الگوی مناسبی برای حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام نبوده است. از این رو پژوهش حاضر تلاش می‌کند به‌منظور برطرف نمودن خلأ تحقیقاتی موجود و با استفاده از روش فراترکیب، راهبردهای بلوغ حسابداری مدیریت را در پرتو گزارشگری به‌هنگام احصاء نماید. بدین ترتیب با توجه به رویکرد کیفی فراترکیب در پژوهش حاضر سؤال‌های فرعی به شرح زیر مطرح می‌گردد:

- ۱) ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر و تعیین‌کننده در فقدان حسابداری مدیریت به‌هنگام کدام‌اند؟
- ۲) پیامدهای حسابداری مدیریت مبتنی بر اطلاعات تاریخی کدام‌اند؟
- ۳) بسترها و راهبردهای به‌هنگام‌سازی اطلاعات حسابداری مدیریت کدام‌اند؟
- ۴) پیامدهای به‌هنگام‌سازی اطلاعات حسابداری مدیریت کدام‌اند؟

۳- روش‌شناسی

پژوهش حاضر به لحاظ نتیجه، جزء تحقیقات توسعه‌ای قلمداد می‌گردد؛ به لحاظ هدف، جزء تحقیقات کاربردی است؛ به لحاظ روش، توصیفی و به لحاظ اجرا از نوع میدانی است. همچنین رویکرد و منطق گردآوری داده‌ها در این پژوهش از نوع استقرا قیاسی است. جامعه آماری پژوهش را اساتید خبره در حوزه حسابداری مدیریت و مدیران مالی و حسابداران مدیریت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تشکیل می‌دهند که با استفاده از روش نمونه‌گیری ترکیبی هدفمند و انتخاب آگاهانه شرکت‌کننده‌های خاص (تدلی و یو^۴، ۲۰۰۷؛ صمیمی و همکاران، ۱۴۰۱) بهره گرفته شده است. همچنین قلمرو زمانی پژوهش طی سال‌های ۱۴۰۱ الی

۱۴۰۲ می‌باشد. به دلیل اینکه حسابداری مدیریت و گزارشگری به‌هنگام میل به نخبه‌گرایی دارد، از این‌رو در این پژوهش از روش زمینه بنیان استفاده شده است. سپس همانند سایر پژوهش‌های زمینه بنیان، از ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته برای گردآوری داده‌ها بهره گرفته شد. در مصاحبه با خبرگان، گردآوری، تجزیه و تحلیل و ساخت داده‌ها هم‌زمان صورت پذیرفت و شاخص‌های مدل در این بخش، به صورت کدهای انتخابی، کدهای محوری و کدهای باز تعیین گردید. در کدگذاری باز، با مرور مجموعه داده‌های گردآوری شده و با ذهنی باز و بدون اعمال محدودیت برای تعیین کدها و باهدف تقطیر و تلخیص انبوه اطلاعات، به طبقه‌بندی و کدگذاری مفاهیم درون مصاحبه‌ها پرداخته شد. در مرحله بعد (کدگذاری محوری) به منظور ایجاد ارتباط بین مقوله‌های حاصل از کدگذاری باز، محورهای اصلی در مجموعه داده‌ها حول محور یک مقوله اصلی به نام خاستگاه حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام و توسعه پایدار مشخص گردید. در آخرین مرحله یعنی کدگذاری انتخابی نیز، فرایند انتخاب و دسته‌بندی اصلی، مرتبط کردن نظام‌مند هر یک از مفاهیم با دیگر دسته‌بندی‌ها، تأیید اعتبار هر یک از روابط بین مولفه‌های اصلی و فرعی صورت پذیرفت. بدین ترتیب مقوله محوری یعنی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام به شکل نظام‌مند به دیگر مقوله‌ها ربط داده شد و مقوله‌هایی که به بهبود و توسعه بیشتری نیاز داشتند، اصلاح گردید (اشتراوس و کوربین، ۱۹۹۸، ۱۰۹؛ مهرانی و اسکندر، ۱۳۶، ۱۳۹۵). پس از کدگذاری استقرایی و با دسته‌بندی مقوله‌ها و مفاهیم مستخرج از مصاحبه‌ها، دیدگاه‌های جدید در مورد بسترها و راهبردهای حسابداری مدیریت بر پایه گزارشگری به‌هنگام و توسعه پایدار آشکار شد. به منظور کسب اطمینان از روایی داده‌های کیفی، در زمان انجام مصاحبه‌ها، پس از هماهنگی با فرد مصاحبه‌شونده از دستگاه‌های ضبط صدا استفاده گردید تا امکان بررسی دقیق داده‌های خام فراهم گردد تا با تولید متن مصاحبه به طور کلمه‌به‌کلمه، داده‌های غنی، عمیق‌تر و آشکارتر حاصل گردد. همچنین برای بررسی پایداری و صحت کدگذاری‌ها و افزایش اعتبار درونی داده، از آزمون کاپای کوهن در نرم‌افزار spss استفاده شده است که نتایج آن در بخش یافته‌ها ارائه می‌شود.

۴- یافته‌ها

رویکرد فراترکیب در هفت گام شامل: تنظیم سؤال‌های پژوهش، بررسی نظام‌مند متون، جستجو و بررسی مقالات مرتبط، استخراج اطلاعات مقالات، تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی، کنترل کیفیت و ارائه یافته‌ها و تحلیل محتوا صورت می‌پذیرد (نمازی و مصلی نژاد، ۱۴۰۰، ۱۶). اولین گام در روش فراترکیب تنظیم سؤال‌های پژوهش است که در بخش مبانی نظری پژوهش بیان گردید. در گام دوم از مراحل فراترکیب، واژه‌های کلیدی شامل: حسابداری مدیریت، بلوغ حسابداری مدیریت، فناوری اطلاعات در حسابداری مدیریت، گزارشگری به‌هنگام و حسابداری مدیریت به‌هنگام از ادبیات موجود مورد بررسی قرار گرفت. بررسی کلیدواژه‌ها از طریق

جست‌وجوی عنوان، متن، چکیده، واژه‌های کلیدی و متن پژوهش‌ها به صورت جداگانه در پایگاه‌های علمی خارجی (ساینس دایرکت^۵، اسپرینگر^۶، امرالد^۷، الزویر^۸، پروکوئست^۹، گوگل اسکولار^{۱۰}) و پایگاه‌های معتبر داخلی (پرتال علوم انسانی، مگ ایران، نورمگز و ساید) باهدف تعیین اسناد معتبر و موثق صورت پذیرفت. در این راستا واژگان کلیدی به زبان فارسی و انگلیسی مورد جستجو قرار گرفته است که یافته‌های این بخش در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. کدهای شناسایی درباره حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام

واژه‌های کلیدی (فارسی)	واژه‌های کلیدی (انگلیسی)	آدرس سایت	منبع
حسابداری مدیریت	Management accounting	https://www.proquest.com/ https://www.emerald.com/ https://www.researchgate.net	ویبو (۲۰۱۴)؛ مالین و همکاران (۲۰۰۹) کوکینز (۲۰۰۸)؛ همتی و همکاران (۱۴۰۰)؛ عزیزی و همکاران (۱۴۰۰) صفرزاده و همکاران (۱۴۰۰)؛ متقی (۱۳۷۹)؛ امیریکی لنگرودی و همکاران (۱۳۹۹)؛ بهرام فر و همکاران (۱۳۸۷)؛ نمازی (۱۳۸۷)
بلوغ حسابداری مدیریت	Maturity of management accounting	https://onlinelibrary.wiley.com/ https://www.researchgate.net	داوودیان و محمدی‌پور (۱۳۹۲)؛ نوایی لواسانی (۱۳۹۱)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵)؛ رودبشتی و همکاران (۱۳۹۵)؛ دیبانتی دیلمی و همکاران (۱۳۹۵)؛ خویسونگ و همکاران (۲۰۰۵)؛ بیرکینشا و همکاران (۲۰۰۱)؛ نصراللهی وسطی (۱۴۰۲)؛ رحیمی هلری و همکاران (۱۴۰۱)؛ پورغفار و همکاران (۱۴۰۱)
فناوری اطلاعات و حسابداری مدیریت	Information technology and management accounting	https://www.sciedupress.com/ https://www.researchgate.net	تجویدی و محمدی (۱۳۹۹)؛ عظیمی بانچشمه و میرزائی (۱۳۹۹)؛ ویبو (۲۰۱۴)؛ مالین و همکاران (۲۰۰۹)؛ صیادی سومار و سیزعلی‌پور (۱۳۹۹)؛ رستمی مازویی و همکاران (۱۳۹۸)؛ باباجانی و همکاران (۱۳۹۷)
گزارشگری به‌هنگام	Real time reporting	https://www.researchgate.net https://aaahq.org/Research/Journal	بیستروم (۲۰۱۹)؛ ابوبکر نوحو و همکاران (۲۰۱۹)؛ مونیزولا (۲۰۱۴)؛ رهنمای رودبشتی و احمایی (۱۳۹۴)؛ شکرخواه و همکاران (۱۳۹۳)؛ مقدس پور و ابراهیمی کردلر (۱۳۹۳)؛ رهنمای رودبشتی و گودرزی (۱۳۹۲)

<p>بنسال و همکاران (۲۰۲۲)؛ هرفوش (۲۰۲۱)؛ زارعی و برزگر (۱۳۹۶)؛ زارع و محمدزاده سالطه (۱۳۹۴)؛ سیاسی (۱۳۹۴)؛ داوودیان و محمدی‌پور (۱۳۹۲)؛ نوایی لواسانی (۱۳۹۱)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)</p>	<p>https://www.researchgate.net https://onlinelibrary.wiley.com/ پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی بررسی‌های حسابداری و حسابرسی حسابداری مدیریت</p>	<p>Management accounting in Real time</p>	<p>حسابداری به‌هنگام مدیریت</p>
---	---	---	--

در گام سوم از مراحل فراترکیب، بررسی پژوهش‌های مرتبط با پدیده مورد بررسی، از طریق پارامترهای مختلفی همچون عنوان، چکیده، محتوا، جزئیات مقاله، نام نویسنده و سال، صورت پذیرفت و پژوهش‌هایی که با سؤال‌ها و اهداف پژوهش حاضر متناقض بود، حذف گردید. پژوهش‌های یافت شده و مورد استناد در جدول ۳ بیان شده است.

جدول ۳. بررسی مقالات به روش حذف سیستماتیک

نتایج	شرح کار
۱۴۷	تعداد مقالات یافت شده
(۵۳)	تعداد مقالات رد شده بابت عنوان
(۴۰)	تعداد مقالات رد شده از بابت چکیده
(۱۹)	تعداد مقالات رد شده از نظر محتوا
(۶)	تعداد مقالات رد شده از نظر کیفیت روش پژوهش
۲۹	مجموع مقالات قابل استناد برای ادامه کار

در اجرای گام چهارم مرحله فراترکیب، پژوهش‌های منتخب و نهایی شده در راستای دستیابی به یافته‌های درون‌متنی، چندین بار به لحاظ محتوایی مورد مطالعه قرار گرفت و پس از کدگذاری بر اساس مراجع یافت شده، نام و نام خانوادگی نویسنده و سال انتشار مقاله، در یک فرمت جدولی در اختیار خبرگان و جامعه آماری بخش کیفی پژوهش قرار گرفت. در نهایت پس از دریافت دیدگاه‌های آنان به‌منظور ایجاد نتایج همگرا از یافته‌های درون‌متنی و مفاهیم استنتاج شده از مصاحبه‌های انجام شده، کدهای به‌دست‌آمده توسط نرم‌افزار مکس کیودا و اکاوی و آنالیز گردید. نمونه‌ای از کدهای استخراج شده از مقالات منتخب در جدول ۴ بیان شده است.

جدول ۴. مفاهیم استنتاج شده از ادبیات موجود در خصوص حسابداری مدیریت و گزارشگری به هنگام

ردیف	عوامل مؤثر در تجهیز حسابداری مدیریت به رویکرد گزارشگری به هنگام	نویسندگان و سال انتشار
۱	مطالبه مدیریت و ایجاب شرایط محیطی و فرهنگی	مالین و همکاران (۲۰۰۹)؛ کوکینز (۲۰۰۸)؛ همتی و همکاران (۱۴۰۰)؛ نوایی لواسانی (۱۳۹۱)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵)؛ رودپشتی و همایونی راد (۱۳۹۵)؛ عظیمی یانچشمه و میرزائی (۱۳۹۹)؛ ویوو (۲۰۱۴)؛ رهنمای رودپشتی و اخیایی (۱۳۹۴)؛ شکرخواه و همکاران (۱۳۹۳)؛ مقدس پور و ابراهیمی کردلر (۱۳۹۳)
۲	زیرساخت‌های فنی و معماری شرکتی	نمازی (۱۳۸۷)؛ داوودیان و محمدی پور (۱۳۹۲)؛ نوایی لواسانی (۱۳۹۱)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ نصرالهی وسطی (۱۴۰۲)؛ رحیمی هلری و همکاران (۱۴۰۱)؛ پورغفار و همکاران (۱۴۰۱)
۳	تجربه و دانش مدیران و حسابداران مدیریت	ویوو (۲۰۱۴)؛ مالین و همکاران (۲۰۰۹)؛ کوکینز (۲۰۰۸)؛ همتی و همکاران (۱۴۰۰)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵)؛ بیستروم (۲۰۱۹)؛ ابوبکر نوحو و همکاران (۲۰۱۹)؛ مونیزولا (۲۰۱۴)
۴	داشتن انگیزه و مهارت در یادگیری و به کارگیری فناوری اطلاعات	عزیزی و همکاران (۱۴۰۰)؛ صفرزاده و همکاران (۱۴۰۰)؛ دیبانتی دلمی و همکاران (۱۳۹۵)؛ نصرالهی وسطی (۱۴۰۲)؛ رحیمی هلری و همکاران (۱۴۰۱)؛ عظیمی یانچشمه و میرزائی (۱۳۹۹)؛ ویوو (۲۰۱۴)؛ ابوبکر نوحو و همکاران (۲۰۱۹)؛ مونیزولا (۲۰۱۴)
۵	کارآمدی فرایندهای اجرایی و قابلیت‌های کسب و کار	دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵)؛ رودپشتی و همایونی راد (۱۳۹۵)؛ عظیمی یانچشمه و میرزائی (۱۳۹۹)؛ نوایی لواسانی (۱۳۹۱)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ حساس یگانه و همکاران (۱۳۹۰)؛ دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵)؛ بیستروم (۲۰۱۹)؛ ابوبکر نوحو و همکاران (۲۰۱۹)
۶	ارزیابی عملکرد و توجه به شاخص‌های ارزیابی	پورغفار و همکاران (۱۴۰۱)؛ ویوو (۲۰۱۴)؛ مالین و همکاران (۲۰۰۹)؛ رودپشتی و همایونی راد (۱۳۹۵)؛ عظیمی یانچشمه و میرزائی (۱۳۹۹)

در گام پنجم در روش متاستنز، تجزیه و تحلیل یافته‌های کیفی پژوهش است که در میان مطالعات موجود و سپس مصاحبه با خبرگان ترکیب و ظهور پیدا می‌کنند. همان‌طور که بیان شد یافته‌های گام چهارم از مراحل فراترکیب در اختیار خبرگان و جامعه آماری بخش کیفی قرار گرفت تا از دیدگاه‌های رسته شده آنان به منظور ایجاد نتایج همگرا با یافته‌های درون‌متنی و مفاهیم استنتاج شده از مصاحبه‌های انجام شده، کدهای مربوط به توسعه نظری پژوهش حاصل گردد. بدین منظور در ابتدا به آمار توصیفی مشارکت‌کنندگان پژوهش در این بخش در جدول ۵ اشاره می‌گردد.

جدول ۵. توصیف مشارکت‌کنندگان در مصاحبه پژوهش

حوزه کاری	میزان تحصیلات		سازمان محل خدمت			
	دکتری	کارشناسی ارشد	دانشگاه دولتی	دانشگاه آزاد اسلامی	کمتر از ده سال	بیش از ده سال
آموزش (هیئت علمی دانشگاه)	۱۳	۱۳	۴	۱۱	۱	۱۴
حسابدار مدیریت	۲	۱	۱	۱	۱	۲
مجموع	۱۵	۱۴	۱	۱	۲	۲

در ادامه به‌منظور شفاف‌سازی مفاهیم و الگوها، پالایش حالت‌های موجود و ظهور مولفه‌های عملیاتی و نظریه‌های پذیرفته شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (سانلوسکی و باروسو ۲۰۰۷؛ فین فلد، ۲۰۰۶). بدین صورت که ابتدا تمام عوامل استخراج شده از مطالعات را کد در نظر گرفته می‌شود و سپس با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، در یک مفهوم مشابه مطابق با جدول ۶ دسته‌بندی شده است. به این صورت تم‌ها و مؤلفه‌ها در یک طبقه بندی منسجم و مشابه در موضوعی قرار می‌گیرد که آن را به بهترین نحو ممکن توصیف می‌کند. متن هر ۱۵ مصاحبه، به‌منظور دسته‌بندی و مرتب‌سازی، در نرم‌افزار مکس کیودا تحلیل گردید و برای پدیده مورد بررسی، ۴۱ مفهوم اولیه شناسایی گردید.

جدول ۶. فراوانی مفاهیم

ابعاد	مقوله‌ها	تعداد مفاهیم	درصد فراوانی
شرایط علی	عوامل ساختاری، معماری و فنی عوامل فرهنگی، محیطی و اقتصادی	۱۳	۳۲٪
شرایط مداخله گر	عوامل ادراکی، دانشی و تجربی عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	۱۱	۲۷٪
شرایط بسترساز	فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی بسترهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری در حوزه گزارشگری به‌هنگام	۵	۱۳٪
راهبردها	بهبود عملکرد و اصلاحات ساختاری مدیریت قابلیت‌های کسب‌وکار	۶	۱۴٪
پیامدها	پیامدهای حسابداری مدیریت در پرتو گزارشگری به‌هنگام	۶	۱۴٪
مجموع		۴۱	۱۰۰٪

به‌منظور ارزیابی میزان توافق بین پاسخ‌های دریافت شده از سؤالات اصلی پژوهش از شاخص کاپای کوهن استفاده شده است (ویرا و همکاران، ۲۰۰۵، ۵۶). در این راستا و در گام ششم از مراحل فراترکیب، پایایی و روایی پژوهش از طریق ارزیابی دو یا چند سند از حیث ارجاع به شاخص‌های استخراج شده صورت پذیرفت. بدین صورت که سندی انتخاب و در اختیار سه نفر از خبرگان قرار گرفت و پس از ارزیابی و آزمون ضریب کاپا مشخص گردید که سنجه پاسخ‌های دریافتی جدید به میزان (۰/۵۹۶) بوده که نشانگر پایایی داده‌های کیفی پژوهش می‌باشد. در جدول ۷ نتایج ضریب کاپا حاصل از نرم‌افزار SPSS بیان شده است.

جدول ۷. آزمون توافق کدگذاری میان پژوهشگر و یکی از خبرگان بروی یکی از متون

نوع آزمون	مقدار	انحراف معیار	برآورد T	معناداری برآورد
کاپا	۰/۵۹۶	۰/۱۷۳	۲/۹۸	۰/۰۲۹

پس از انجام مصاحبه، داده‌ها گردآوری شده، بر اساس وجوه مشترک، کدگذاری و دسته‌بندی (به‌منظور کاهش حجم و بررسی اشباع نظری) گردید و با توجه به هر جمله اساسی درون متن، مفاهیم اولیه استخراج شد (مهرانی و اسکندر، ۱۳۹۵، ۱۰۵). در این مرحله دسته‌بندی و بسط مفاهیم مستخرج از داده‌ها با ظهور دیدگاه‌های جدید در مورد پدیده مورد بررسی آشکار گردید. جدول ۸ نتایج کدگذاری مفاهیم مستخرج از مصاحبه‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۸. نتایج کدگذاری استقرایی

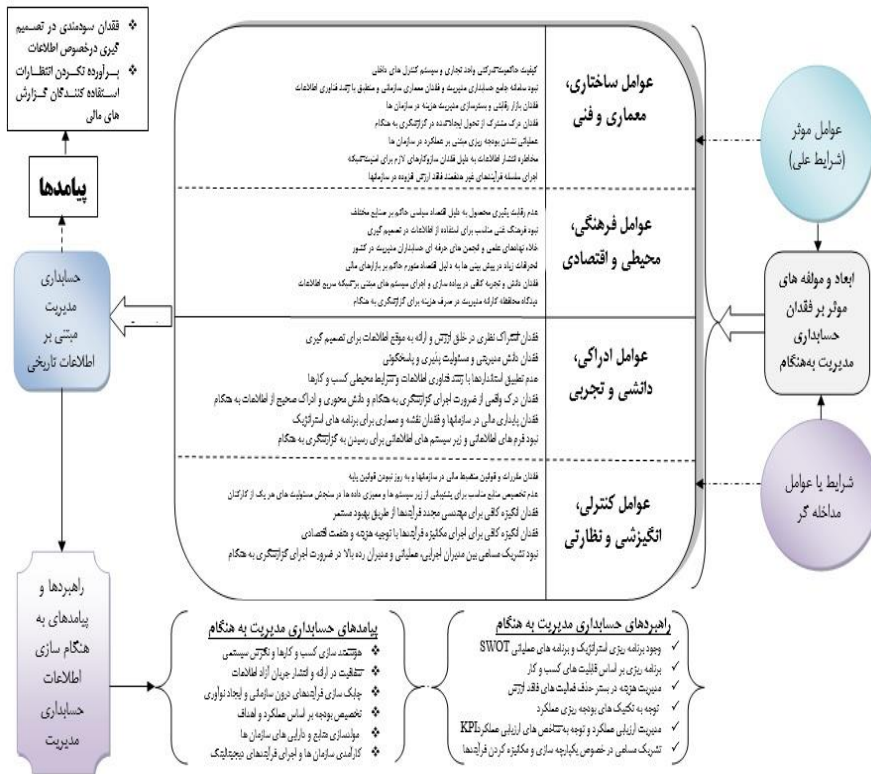
ابعاد	مؤلفه‌ها	مفاهیم
	عوامل ساختاری، معماری و فنی	کیفیت حاکمیت شرکتهای واحد تجاری و سیستم کنترل‌های داخلی نبود سامانه جامع حسابداری مدیریت و فقدان معماری سازمانی و منطبق با رشد فناوری اطلاعات فقدان درک مشترک از تحول ایجاد شده در گزارشگری به‌هنگام مخاطره انتشار اطلاعات به دلیل فقدان سازوکارهای لازم برای امنیت شبکه اجرای سلسله فرایندهای غیرهدفمند فاقد ارزش‌افزوده در سازمان‌ها
شرایط علی	عوامل فرهنگی، محیطی و اقتصادی	عدم رقابت‌پذیری محصول به دلیل اقتصاد سیاسی حاکم بر صنایع مختلف نبود فرهنگ غنی مناسب برای استفاده از اطلاعات در تصمیم‌گیری انحرافات زیاد در پیش‌بینی‌ها به دلیل اقتصاد متورم حاکم بر بازارهای مالی فقدان اشتراک نظری در خلق ارزش و ارائه به‌موقع اطلاعات برای تصمیم‌گیری فقدان دانش مدیریتی و مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی عدم تطبیق استانداردها با رشد فناوری اطلاعات و شرایط محیطی کسب‌وکارها فقدان درک واقعی از ضرورت اجرای گزارشگری به‌هنگام و دانش‌محوری و ادراک صحیح از اطلاعات به‌هنگام
شرایط مداخله‌گر	عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	فقدان پایداری مالی و فقدان نقشه و معماری برای برنامه‌های استراتژیک نبود فرم‌ها و زیر سیستم‌های اطلاعاتی برای رسیدن به گزارشگری به‌هنگام فقدان مقررات و قوانین منضبط مالی در سازمان‌ها و به‌روز نبودن قوانین پایه عدم تخصیص منابع مناسب برای پشتیبانی از زیر سیستم‌ها و ممیزی داده‌ها در سنجش مسئولیت‌های کارکنان
	عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	فقدان انگیزه کافی برای مهندسی مجدد فرایندها از طریق بهبود مستمر فقدان انگیزه کافی برای اجرای مکانیزه فرایندها با توجه هزینه و منفعت اقتصادی نبود تشویک‌مسابی بین مدیران اجرایی، عملیاتی و مدیران رده‌بالا در ضرورت اجرای گزارشگری به‌هنگام تقویت کار تیمی و بهره‌گیری از افراد متخصص و باتجربه آگاهی‌بخشی و آموزش مستمر کارکنان و مدیران نسبت به تغییرات فناوری اطلاعات
	فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی	تقویت دانش و مهارت نیروی انسانی و بهره‌گیری از نیروی چند مهارتی ایجاد شرایط محیطی و فرهنگی مناسب برای حرکت به سمت به‌هنگام بودن اطلاعات
شرایط بستر ساز		تغییر نگرش و بینش ملی نسبت به حرفه حسابداری مدیریت به‌عنوان یک مکانیزم اجتماعی یاری‌دهنده رهگیری مستمر روندها مبتنی بر برنامه شاخص عملکرد (kpi) طراحی معماری سازمانی و استخراج زنجیره ارزش با استانداردهای BPM ایجاد بسترهای زیرساختی در گزارشگری مبتنی بر فناوری اطلاعات بسترسازی برای بهره‌گیری از تکنیک‌های بودجه‌ریزی عملکرد رقابتی کردن خدمات حسابداری مدیریت به لحاظ کیفیت کار بهره‌گیری از پروژه‌های تطبیقی برای بهبود سیستم و فرایندها بهره‌گیری از تکنیک‌های مدرن هزینه‌یابی و سیستم‌های یکپارچه مدیریتی اصلاح زنجیره ارزش و مستندسازی فرایندها ایجاد بانک‌های اطلاعاتی مناسب و گزارشگری تحت وب پایش مستمر عملکرد و سیستم تشویق برای ایجاد انگیزه کارکنان در رشد و یادگیری سازمانی
	بسترهای اقتصادی	بهبود عملکرد و اصلاحات ساختاری
راهبردها		اصلاح ساختار سیاسی اقتصاد کشور و خصوصی‌سازی واقعی هوشمندسازی کسب‌وکار، مولدسازی دارایی‌ها و توجه به سیستم سفارش‌سازی شده بهره‌گیری از ابزارهای قانونی و الزامات قانونی نهادهای ناظر چالش‌زدایی و ایجاد فرصت‌های بهبود در حسابرسی فرایندها تشویک‌مسابی در خصوص یکپارچه‌سازی و مکانیزه‌کردن فرایندها

ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام/۱۰۴

توجه به مدیریت کیفیت جامع از طریق مدیریت فرایندها حاکمیت فناوری اطلاعات در فرایندها وجود برنامه‌ریزی استراتژیک و برنامه‌های عملیاتی SWOT مدیریت هزینه در بستر حذف فعالیت‌های فاقد ارزش مدیریت ارزیابی عملکرد و توجه به شاخص‌های ارزیابی عملکرد KPI تحلیل ارزشی فرایندها و هزینه‌های عملکرد کاهش بهای تمام شده محصولات توأم با حفظ و ارتقای کیفیت افزایش بهره‌وری از طریق تخصیص بهینه منابع به فرایندها ایجاد فرایندگرایی به‌جای وظیفه‌گرایی در مستندسازی فرایندهای کسب‌وکار فراهم نمودن بستر لازم برای گزارشگری یکپارچه رشد و بلوغ حرفه حسابداری مدیریت و رضایتمندی ذی‌نفعان هوشمندسازی کسب‌وکارها و نگرش سیستمی شفافیت در ارائه و انتشار جریان آزاد اطلاعات چابک‌سازی فرایندهای درون‌سازمانی و ایجاد نوآوری تخصیص بودجه بر اساس عملکرد و اهداف مولدسازی منابع و دارایی‌های سازمان‌ها کارآمدی سازمان‌ها و اجرای فرایندهای دیجیتالینگ شناخت و آگاهی از عوامل بیرونی و درونی و کنترل عوامل محیطی و محاطی تأثیرگذار بر عملکرد پایداری خلق ارزش پایدار برای تمام ذی‌نفعان به‌جای خلق ارزش فقط برای سهامداران کاهش هزینه‌های تولید در بلندمدت، کاهش هزینه‌های مالیاتی (مشوق‌های سبز) و در نتیجه ارزش آفرینی مخایره اطلاعات مربوط به نحوه عملکرد شرکت برای بهبود اثربخشی اقتصادی، محیطی و اجتماعی	مدیریت قابلیت‌های کسب‌وکار پیامدهای حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام پیامدها
--	---

توسعه نظری

در کدگذاری بخش‌های پیشین، مقوله‌ها به صورت نظام‌مند، بهبود و توسعه یافتند و با زیرمقوله‌ها پیوند داده شدند؛ با این وجود، این مقوله‌ها باید برای تشکیل یک آرایش نظری بزرگ‌تر یکپارچه شوند (فرودی و حجازی، ۱۳۹۹). به همین منظور الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به هنگام در شکل (۱) ارائه شده است.

شکل ۱. الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به هنگام

به منظور ارزیابی میزان توافق بین پاسخ‌های دریافت شده از سؤالات اصلی پژوهش از شاخص ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است (ویرا و همکاران، ۲۰۰۵). در این راستا و در گام ششم از مراحل فراترکیب، پایایی و روایی یافته‌های کیفی پژوهش صورت پذیرفت. بدین صورت که سندی انتخاب و در اختیار سه نفر از خبرگان قرار گرفت و پس از ارزیابی و آزمون ضریب آلفای کرونباخ مشخص گردید که سنجه پاسخ‌های دریافتی جدید به میزان (۰/۵۹۶) بوده که نشانگر پایایی داده‌های کیفی پژوهش می‌باشد. در جدول ۹ نتایج این آزمون حاصل از نرم‌افزار SPSS بیان شده است.

جدول ۹. ضرایب آلفای کرونباخ

مؤلفه‌ها	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ
عوامل ساختاری، معماری و فنی	۰/۸۰۶	۰/۷۹۹
عوامل فرهنگی، محیطی و اقتصادی	۰/۸۲۲	۰/۷۰۶
عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	۰/۹۱۸	۰/۹۰۸
عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	۰/۷۹۹	۰/۷۸۴
فراهم نمودن بستر فرهنگی و اجتماعی	۰/۸۱۸	۰/۷۱۹
بسترهای اقتصادی	۰/۷۷۳	۰/۷۳۰
بهبود عملکرد و اصلاحات ساختاری	۰/۷۴۰	۰/۷۲۵
مدیریت قابلیت‌های کسب‌وکار	۰/۷۳۳	۰/۷۸۰
پیامدهای بهره‌گیری از حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام	۰/۷۲۹	۰/۷۶۵

جهت تحلیل و درک بهتر از نتایج پژوهش، ابتدا، نتایج آمار توصیفی وضعیت و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان با استفاده از نرم‌افزار SPSS۲۲ به‌دست آمد که نتایج آن به شرح جدول ۱۰ است. همان‌طور که از داده‌های جدول ۸ مشخص است، حدود ۲۳ درصد پاسخ‌دهندگان را زن و ۷۷ درصد آن‌ها را مرد تشکیل داده است و حدود ۵ درصد از نمونه آماری در این بخش با مرتبه علمی دانشیار و ۲۷ درصد با مرتبه علمی استادیار و همچنین ۲۴ درصد با مدرک تحصیلی دکتری تخصصی و ۵۹ درصد با مدرک کارشناسی ارشد مشارکت داشته‌اند؛ همچنین ۶۱ درصد از مشارکت‌کنندگان این بخش بیش از ده سال تجربه اجرایی در حوزه حسابرسی داشته و ۳۹ درصد کمتر از ده سال سابقه اجرایی دارند و عمده‌ترین رده حرفه‌ای مشارکت‌کننده دانشجویان دکتری رشته حسابداری می‌باشند.

جدول ۱۰. آمار مشارکت‌کنندگان در تکمیل پرسشنامه

حوزه کاری	جنسیت	رتبه علمی	میزان تحصیلات		میزان تجربه (به سال)			بیش از بیست سال
			کارشناسی ارشد	دیپلم	بیش از ده سال	بین ۵ تا ۱۰ سال	بیش از ۱۵ سال	
اعضای پانل بخش کیفی پژوهشگران حوزه حسابداری و بازار سرمایه	۷	۱	۲	۶	-	۱	۲	۵
مدیران اجرایی و حسابداران مدیریت	۳۹	۳	-	۴۲	-	۱	۱۰	۱۷
دانشجویان دکتری حسابداری	۴۷	۳۱	۱۴	۱۹	۴۵	۱۰	۳۰	۲۵
مجموع	۵۷	۱۱	۶۸	۶۸	۶۸	۳۴	۱۱	۹
	۱۵۰	۴۶	۱۱۵	۴۷	۱۳۰	۴۵	۵۳	۵۶

در ادامه نتایج رویکرد معادلات ساختاری و نرم افزار PLS بیان شده است. در معادلات ساختاری، سنجه رایج برای ایجاد روایی همگرا در سطح سازه، میانگین واریانس استخراج شده می‌باشد. نتایج این بخش در جدول ۱۱ ارائه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، مقادیر بارهای عاملی مؤلفه‌های پنهان مفاهیم، بیش از ۰/۴ است که به لحاظ آماری معنی‌دار بوده و مؤید تشریح مناسب واریانس معرف‌های متناظر خود نیز می‌باشد. همچنین، میانگین واریانس

استخراج شده هر یک از مؤلفه‌ها بیش از ۰/۴ است که نشان می‌دهد مدل برازش شده، از روایی همگرایی مناسبی برخوردار است و مؤید تحلیل عاملی تأییدی نیز می‌باشد.

جدول ۱۱. نتایج تحلیل عاملی تأییدی سؤالات پرسشنامه

شاخص	مؤلفه	گویه	بار عاملی	بار خطای استاندارد	AVE
عوامل ساختاری، معماری و فنی	عوامل علی و مؤثر بر فقدان حسابداری مدیریت به‌هنگام	کیفیت حاکمیت شرکتی واحد تجاری و سیستم کنترل‌های داخلی نبود سامانه جامع حسابداری مدیریت و فقدان معماری سازمانی و منطبق با رشد فناوری اطلاعات	۰/۵۹۸	۰/۰۷۴	۰/۶۱۱
		فقدان بازار رقابتی و بسترسازی مدیریت هزینه در سازمان‌ها فقدان درک مشترک از تحول ایجاد شده در گزارشگری به‌هنگام مخاطره انتشار اطلاعات به دلیل فقدان سازوکارهای لازم برای امنیت شبکه			
عوامل فرهنگی و اجتماعی	عوامل فرهنگی و اجتماعی	اجرای سلسله فرایندهای غیرهفتمند فاقد ارزش‌افزوده در سازمان‌ها عدم رقابت‌پذیری محصول به دلیل اقتصاد سیاسی حاکم بر صنایع مختلف نبود فرهنگ غنی مناسب برای استفاده از اطلاعات در تصمیم‌گیری خلأ نهادهای علمی و انجمن‌های حرفه‌ای حسابداران مدیریت در کشور انحرافات زیاد در پیش‌بینی‌ها به دلیل اقتصاد متورم حاکم بر بازارهای مالی	۰/۶۴۴	۰/۰۷۳	۰/۵۴۹
		فقدان دانش و تجربه کافی در پیاده‌سازی و اجرای سیستم‌های مبتنی بر شبکه سریع اطلاعات			
عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	دیدگاه محافظه‌کارانه مدیریت در صرف هزینه برای گزارشگری به‌هنگام عدم تخصیص منابع مناسب برای پشتیبانی از زیر سیستم‌ها و ممیزی داده‌ها در سنجش مسئولیت‌های هر یک از کارکنان فقدان انگیزه کافی برای مهندسی مجدد فرایندها از طریق بهبود مستمر فقدان انگیزه کافی برای اجرای مکانیزه فرآیندها با توجه هزینه و منفعت اقتصادی	۰/۶۸۱	۰/۰۷۲	۰/۶۴۱
		نیود تشریک‌مسابی بین مدیران اجرایی، عملیاتی و مدیران رده‌بالا در ضرورت اجرای گزارشگری به‌هنگام فقدان اشتراک نظری در خلق ارزش و ارائه به‌موقع اطلاعات برای تصمیم‌گیری			
عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	فقدان دانش مدیریتی و مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی عدم تطبیق استانداردها با رشد فناوری اطلاعات و شرایط محیطی کسب‌وکارها	۰/۵۴۱	۰/۰۷۴	۰/۶۶۱
		فقدان درک واقعی از ضرورت اجرای گزارشگری به‌هنگام و ادراک صحیح از اطلاعات به‌هنگام فقدان پایداری مالی در سازمان‌ها و فقدان نقشه و معماری برای برنامه‌های استراتژیک نبود فرم‌های اطلاعاتی و زیر سیستم‌های اطلاعاتی برای رسیدن به گزارشگری به‌هنگام تقویت کار تیمی و بهره‌گیری از افراد متخصص و باتجربه آگاهی‌بخشی و آموزش مستمر کارکنان و مدیران نسبت به تغییرات فناوری اطلاعات			
فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی	فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی	تقویت دانش و مهارت نیروی انسانی و بهره‌گیری از نیروی چند مهارتی ایجاد شرایط محیطی و فرهنگی مناسب برای حرکت به سمت به‌هنگام بودن اطلاعات	۰/۶۲۳	۰/۰۷۱	۰/۶۰۱
		تغییر نگرش و بینش ملی نسبت به حرفه حسابداری مدیریت به‌عنوان یک مکانیزم اجتماعی باری‌دهنده رهگیری مستمر روندها مبتنی بر برنامه شاخص عملکرد KPI طراحی و ایجاد معماری و سازمانی و استخراج زنجیره ارزش با استانداردهای BPM			
بسترهای اقتصادی	بسترهای اقتصادی	ایجاد بسترهای زیرساختی در گزارشگری مبتنی بر فناوری اطلاعات بهره‌گیری از تکنیک‌های بودجه‌ریزی عملکرد رقابتی کردن خدمات حسابداری مدیریت به لحاظ کیفیت کار بهره‌گیری از پروژه‌های تطبیقی برای بهبود سیستم و فرایندها	۰/۵۱۶	۰/۰۷۳	۰/۵۸۹
		مدیریت هزینه در بستر حذف فعالیت‌های فاقد ارزش توجه به تکنیک‌های بودجه‌ریزی			
راهبردهای حسابداری مدیریت	مدیریت قابلیت‌های کسب‌وکار		۰/۶۱۱	۰/۰۷۱	۰/۵۶۱

ارائه الگوی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام/۱۰۸

به‌هنگام			مدیریت ارزیابی عملکرد و توجه به شاخص‌های ارزیابی اثربخشی		
پیامدهای حسابداری مدیریت به‌هنگام	حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام	پیامدهای حسابداری مدیریت	تدوین برنامه‌ریزی استراتژیک و برنامه‌های عملیاتی SWOT	بهبود عملکرد و اصلاحات ساختاری	تدوین برنامه‌ریزی استراتژیک و برنامه‌های عملیاتی SWOT
			یکپارچه‌سازی و مکانیزه‌کردن فرایندها		برنامه‌ریزی بر اساس قابلیت‌های کسب‌وکار
			هوشمندسازی کسب‌وکارها و نگرش سیستمی		یکپارچه‌سازی و مکانیزه‌کردن فرایندها
			شفافیت در ارائه و انتشار جریان آزاد اطلاعات		هوشمندسازی کسب‌وکارها و نگرش سیستمی
			جایک‌سازی فرایندهای درون‌سازمانی و ایجاد نوآوری		شفافیت در ارائه و انتشار جریان آزاد اطلاعات
			تخصیص بودجه بر اساس عملکرد و اهداف		جایک‌سازی فرایندهای درون‌سازمانی و ایجاد نوآوری
			مولدسازی منابع و دارایی‌های سازمان‌ها		تخصیص بودجه بر اساس عملکرد و اهداف
			کارآمدی سازمان‌ها و اجرای فرایندهای دیجیتال		مولدسازی منابع و دارایی‌های سازمان‌ها

به‌منظور اجرای آزمون روایی و اگر در مدل‌یابی معادلات ساختاری از آزمون فورنل ولارکر (۱۹۸۱) استفاده شده است. اساس این روش تعیین رابطه هر مؤلفه با معرف‌هایش و با سایر مؤلفه‌ها می‌باشد. مقادیر ضریب همبستگی بین مؤلفه‌ها در قطر اصلی و جذر مقادیر میانگین واریانس استخراج شده مربوط به هر مؤلفه در جدول ۱۲ ارائه شده است.

جدول ۲۳. نتایج ماتریس فورنل ولارکر

مؤلفه‌ها	عوامل ساختاری، معماری و فنی	عوامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی	عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	دانشی و تجربی	عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی	بسترهای اقتصادی	ساختاری و مدیریتی	راهبردهای فنی، ساختاری و مدیریتی	مدیریت به‌هنگام	پیامدهای حسابداری مدیریت به‌هنگام
عوامل ساختاری، معماری و فنی	۱/۰۰۰										
عوامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی	۰/۳۴۳	۱/۰۰۰									
عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی	۰/۳۹۱	۰/۴۳۲	۱/۰۰۰								
عوامل ادراکی، دانشی و تجربی	۰/۵۴۰	۰/۳۳۸	۰/۴۲۳	۱/۰۰۰							
فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی	۰/۲۹۰	۰/۰۸۹	۰/۰۱۱	۰/۱۱۹	۱/۰۰۰						
بسترهای اقتصادی	۰/۵۶۰	۰/۴۶۱	۰/۴۳۱	۰/۵۵۸	۰/۲۳۶	۱/۰۰۰					
راهبردهای فنی، ساختاری و مدیریتی	۰/۱۸۰	۰/۲۲۶	۰/۳۳۵	۰/۴۴۹	۰/۳۳۸	۰/۲۶۴	۱/۰۰۰				
پیامدهای حسابداری مدیریت به‌هنگام	۰/۴۶۹	۰/۳۵۹	۰/۲۴۶	۰/۵۲۶	۰/۱۳۰	۰/۲۲۱	۰/۱۵۹	۱/۰۰۰			

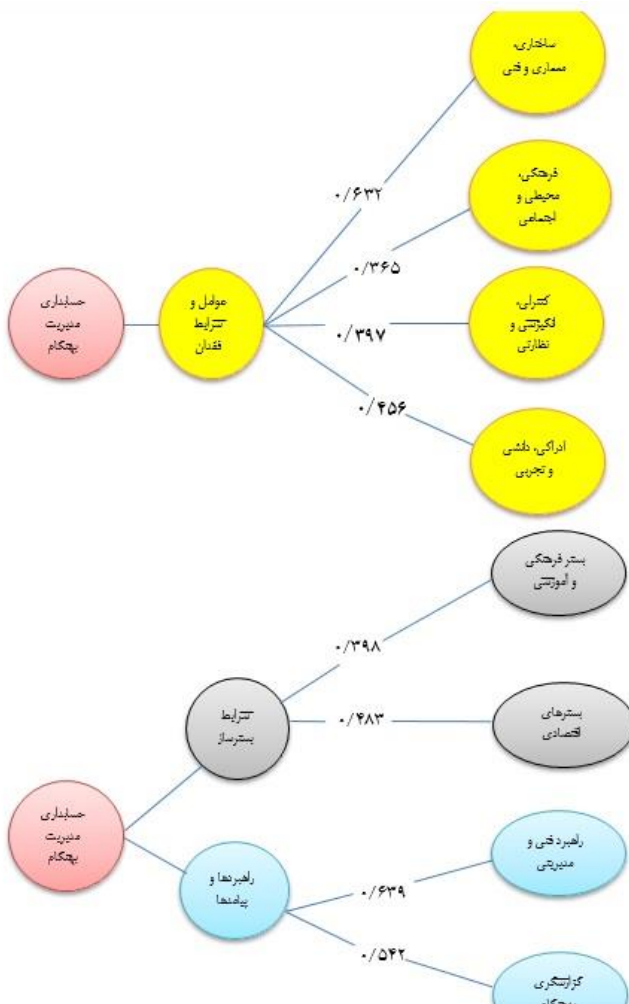
نتایج تحلیل مسیر و ضرایب آن، توان توضیحی هریک از مؤلفه‌های مؤثر در حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام در جدول ۱۳ ارائه شده است. هدف از تحلیل مسیر به دست آوردن برآوردهای کمی روابط علی (همکنشی یکجانبه یا کوارتیه) بین مجموعه ای از شمولفه‌ها بود. برای انجام محاسبات مربوط به تحلیل مسیر از نرم‌افزار SPSS استفاده شده است. عوامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی به میزان ۰/۳۶۵، عوامل ساختاری و فنی به میزان ۰/۶۳۲ در به‌هنگام سازی اطلاعات حسابداری مدیریت مؤثر می‌باشد. همچنین عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی به میزان ۰/۳۹۷ در به‌هنگام سازی اطلاعات حسابداری مؤثر می‌باشد. سایر ضرایب مسیر هریک از مؤلفه‌ها به شرح جدول ذیل است.

جدول ۱۳. تحلیل ضرایب مؤلفه‌های پژوهش

P-value	ضرایب	مؤلفه‌ها
<۰/۰۱۲	۰/۶۳۲	عوامل ساختاری، معماری و فنی
<۰/۰۰۳	۰/۳۶۵	عوامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی
<۰/۰۰۱	۰/۳۹۷	عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی
<۰/۰۰۴	۰/۴۵۶	عوامل ادراکی، دانشی و تجربی
<۰/۰۰۱	۰/۳۹۸	فراهم نمودن بستر فرهنگی و آموزشی
>۰/۰۰۲	۰/۴۸۳	فراهم نمودن بسترهای اقتصادی
<۰/۰۰۱	۰/۶۳۹	راهبردهای فنی، ساختاری و مدیریتی
<۰/۰۰۱	۰/۵۴۲	پیامدهای حسابداری مدیریت به‌هنگام

در ادامه به منظور تبیین ضرایب مسیر با پدیده مورد بررسی یعنی حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام، مدل ساختاری بر اساس نتایج تحلیل مسیر ارائه شده است. ساختن یک مدل علی لزوماً به معنای وجود روابط علی در بین مولفه‌های الگو نیست بلکه این علیت بر اساس مفروضات همبستگی و نظر و پیشینه تحقیق استوار است. تحلیل مسیر در شکل ۲ جهت و شدت روابط مولفه‌های نوظهور پژوهش را نشان می‌دهد. مقادیری که جهت و میزان تاثیر میان این مولفه‌ها را نشان در غالب ضرایب مسیر نشان داده می‌شوند. در واقع، ضرایب مسیر همان ضرایب استاندارد شده رگرسیون هستند. برای مثال ضریب ۰/۵۴۲ در مسیر پیامدهای به‌هنگام سازی اطلاعات حسابداری مدیریت بیانگر میزان تاثیر گذاری این مولفه بر گزارشگری به‌هنگام می‌باشد. همچنین راهبردهای فنی و مدیریتی با ضریب ۰/۶۳۹ در شکل زیر بیانگر میزان تاثیر گذاری این مولفه بر به‌هنگام سازی اطلاعات حسابداری مدیریت می‌باشد.

شکل ۲. الگوی ساختاری حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام

۵- بحث و نتیجه‌گیری

بهره‌گیری از گزارشگری به‌هنگام در حسابداری مدیریت، اگرچه در شرایط کنونی با واقعیت‌های اقتصادی در بحث هزینه و منفعت و فقدان زیرساخت‌های لازم به لحاظ فناوری اطلاعات در تناقض است، اما اهمیت پرداختن به این موضوع در سایه فقدان جایگاه حرفه‌ای برای حسابداری مدیریت بر هیچ‌کس پوشیده نیست؛ زیرا حسابداری مدیریت از مهم‌ترین کارکرد خود یعنی ارائه گزارش به‌موقع فاصله گرفته است. پژوهش حاضر تلاش نمود با استفاده از روش کیفی فراترکیب، مولفه‌های مؤثر بر بلوغ حسابداری مدیریت را در پرتو گزارشگری به‌هنگام تبیین نموده و پیامدهای استقرار آن بر حرفه حسابداری مدیریت را احصاء نماید. بدین منظور برای تعیین مولفه‌های نوظهور در دستیابی به حسابداری مدیریت به‌هنگام، ۱۵ مصاحبه نیمه ساختاریافته از

بین صاحب‌نظران حرفه حسابداری مدیریت در سطوح دانشگاهی و اجرایی صورت پذیرفت تا با بیان جنبه‌های معلوم و مجهول پدیده مورد بررسی، پاسخی مناسب برای سوال اصلی پژوهش پیدا کند و به شناسایی عوامل موثر و تعیین کننده در فقدان گزارشگری به‌هنگام در حسابداری مدیریت و همچنین بسترها و راهبردهای مؤثر بر به‌کارگیری گزارشگری به‌هنگام در حسابداری بپردازد. پیرامون تحلیل انجام شده برای پاسخ به سوال پژوهش، یافته‌ها نشان داد که عوامل ساختاری، معماری و فنی به میزان (۰/۶۳۲) در بهره‌گیری از حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام تاثیر گذار است. در این راستا فقدان سامانه جامع حسابداری مدیریت و معماری سازمانی منطبق با فناوری اطلاعات و همچنین نبود درک مشترک از تحول ایجاد شده در گزارشگری به‌هنگام و از طرفی سازوکارهای لازم برای امنیت سایبری و شبکه و در نهایت اجرای سلسله فرآیندهای غیر هدفمند فاقد ارزش افزوده در سازمان‌ها از عوامل ساختاری و معماری سازمان‌ها در بهره‌مندی از حسابداری مدیریت به‌هنگام می‌باشد. از سویی کیفیت حاکمیت شرکتی واحد تجاری و سیستم کنترل‌های داخلی نیز در این راستا بی‌اثر نیست. از ابعاد دیگری که بر بهره‌مندی از گزارشگری به‌هنگام در حسابداری مدیریت موثر بود عامل فرهنگی، محیطی و اجتماعی احصاء گردید که میزان تاثیر گذاری این مولفه به میزان (۰/۳۶۵) بود. عدم رقابت پذیری محصولات به دلیل اقتصاد سیاسی حاکم بر صنایع مختلف و نبود فرهنگ غنی مناسب برای استفاده از اطلاعات به‌هنگام در تصمیم‌گیری، خلاء نهادهای علمی و انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری مدیریت در کشور و انحرافات زیاد در پیش‌بینی‌ها به دلیل اقتصاد متورم حاکم بر بازارهای مالی و از همه مهم‌تر فقدان دانش و تجربه کافی در پیاده‌سازی و اجرای سیستم‌های مبتنی بر شبکه سریع اطلاعات، پشتیبانی از زیر سیستم‌ها و ممیزی داده‌ها در سنجش مسئولیت‌های هر یک از کارکنان از جمله شرایط مداخله‌گر در عدم دستیابی به حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام می‌باشد.

نبود تشریح مساعی بین مدیران اجرایی، عملیاتی و مدیران رده بالا در ضرورت اجرای گزارشگری به‌هنگام در سیستم اطلاعات حسابداری، ضعف دانشی و تجربی، فقدان اشتراک نظری در خلق ارزش و ارائه به موقع اطلاعات برای تصمیم‌گیری، فقدان دانش مدیریتی و مسئولیت‌پذیری و پاسخگوئی، فقدان پایداری مالی در سازمان‌ها و فقدان نقشه و معماری برای برنامه‌های استراتژیک و نبود فرم‌های اطلاعاتی و زیر سیستم‌های اطلاعاتی برای رسیدن به گزارشگری به‌هنگام از جمله عوامل کنترلی، انگیزشی و نظارتی به میزان (۰/۳۹۷) می‌باشد. از بسترها و راهبردهای مؤثر در نیل به بلوغ حسابداری مدیریت می‌توان به تقویت کار تیمی و بهره‌گیری از افراد مجرب چندمهارته و آگاهی‌بخشی و آموزش مستمر کارکنان به هوشمندسازی فرایندها و توجه به سیستم‌های سفارشی شده و در نهایت ارائه اطلاعات به‌موقع و در زمان واقعی کمک شایانی می‌نماید. این نتیجه با یافته‌های پژوهش بنسال و همکاران (۲۰۲۲)، هرفوش (۲۰۲۱)،

بیستروم (۲۰۱۹) و پورغفار و همکاران (۱۴۰۱) در تطابق است. همچنین سرمایه‌گذاری‌های مولد به‌منظور اصلاحات زیرساختی و شبکه‌ای در واحدهای اقتصادی و رهگیری مستمر روندها و فرایندها بر مبنای شاخص‌های عملکرد (KPI) و در نهایت بهره‌گیری از معماری تطبیقی، گزارشگری یکپارچه و تحت وب از راهبردهای تأمین‌خاستگاه حسابداری مدیریت با تأکید بر گزارشگری به‌هنگام می‌باشد. در تعیین شاخص‌های این بخش نیز، یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های صیادی سومار و سبزعلی‌پور (۱۳۹۹)، دانشمند و صنعتی (۱۳۹۵) و مونیزولا (۲۰۱۴) تطابق دارد؛ ولی با نتایج بررسی مالین و همکاران (۲۰۰۹) در خصوص بهره‌گیری از گزارشگری یکپارچه به‌منظور ارائه اطلاعات به‌موقع در تناقض است. یکی دیگر از عواملی که بر حسابداری مدیریت با رویکرد گزارشگری به‌هنگام تأثیر گذار تبیین‌گردید عامل اقتصادی است. رهگیری مستمر روندها مبتنی بر برنامه شاخص عملکرد kpi، طراحی و ایجاد معماری و سازمانی و استخراج زنجیره ارزش با استانداردهای BPM، ایجاد بسترهای زیرساختی در گزارشگری مبتنی بر فناوری اطلاعات، رقابتی کردن خدمات حسابداری مدیریت به لحاظ کیفیت کار، بهره‌گیری از پروژه‌های تطبیقی برای بهبود سیستم و فرآیندها در مجموع به میزان (۰/۴۸۳) از جمله بسترهای مهم اقتصادی در به‌کارگیری گزارشگری به‌هنگام در حسابداری مدیریت می‌باشد. پیشنهادها کاربردی ذیل در راستای دستیابی به اهداف اصلی حسابداری مدیریت که ارائه گزارش‌های به‌موقع است ارائه می‌گردد:

۱. فراهم نمودن بسترهای فرهنگی و اجتماعی همچون تمایل؛ تعهد و اراده مدیران بهره‌گیری از رویکرد فناوری اطلاعات در گزارشگری؛ اشاعه فرهنگ و الزام انتقال گزارشگری سنتی به ارائه اطلاعات به‌هنگام و همچنین تقویت دانش مدیریتی و نیروی انسانی همچون داشتن توانمندی و مهارت انسانی مناسب مدیران و کارکنان از نظر آموزش.
۲. امکان‌سنجی، طراحی و پیاده‌سازی گزارشگری یکپارچه
۳. ایجاد ساختار مناسب برای مهندسی مجدد فرایندها و تعیین اولویت‌ها و اهداف راهبردی و پیامدهای روشن و قابل‌دستیابی توسط بخش حسابداری مدیریت
۴. تعیین دقیق شاخص‌های عملکرد کیفی و کمی و نحوه بکارگیری گزارشگری به‌هنگام آن
۵. رفع هم‌پوشانی و تداخل در حیطه‌های کارکردی بخش‌های مختلف و تمرکز بر فرایندهای اتوماسیون شده
۶. تأکید بر شاخص‌های کلیدی عملکرد بر پایه شبکه‌های ابری
۷. پایش مستمر و تعمیق نقش نظارتی بر عملکرد حسابداران مدیریت و نحوه تلفیق و تجهیز ابزارهای فناوری اطلاعات به دانش گزارشگری مدیریتی
۸. استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای برقراری ارتباطات هوشمند بین المللی بین دیوان محاسبات کشورهای عضو اینتوسای می‌تواند به اکوسیستم مدیریت مالی عمومی از مدیریت

بودجه شروع و به‌نظام گزارشگری مالی و حسابرسی ختم می‌شود و ضرورت دارد از ادبیات مورد پذیرش در مطالعات بین‌المللی در حوزه مالیه عمومی و حکمرانی مطلوب نظام تصمیم‌گیری در حوزه مدیریت استفاده شود.

۹. ضوابط مشترک و دستورالعمل‌های سیستم‌های مبتنی بر حسابداری مدیریت به‌هنگام باید متناسب با ساختار و اقلیم جغرافیایی و سیاسی مناطق مختلف کشور بوده و با ساختار فناوری اطلاعات (بلاک‌چین) هماهنگ و پیاده‌سازی شود تا شاهد کنترل هوشمند و به‌هنگام در حوزه‌های حسابداری مدیریت بود.

۱۰. نظام مدیریت استراتژیک و توجه به مدیریت فرایندهای سازمانی و همچنین مکانیزه کردن آنها با رویکرد معماری سازمانی یکی از زمینه‌های موثر در گزارشگری به‌هنگام است.

۱۱. توجه به حقوق بین‌نسلی و نظارت بر مصرف منابع یک مطالبه عمومی است که حسابداران مدیریت می‌بایست از منافع جامعه در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی و پایداری شرکت‌ها صیانت نمایند.

۱۲. در تدوین برنامه‌های آموزشی و سیاست‌گذاری آموزش در دانشگاه‌ها، مراکز آموزشی، مجامع حرفه‌ای و ناظران می‌بایست به گونه‌ای عمل شود که علاوه بر بررسی مسائل روز و به کارگیری فناوری اطلاعات در حوزه‌های مالی، شکاف بین محیط آموزشی و اجرایی در زمینه بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در ارائه گزارش‌های مالی محصور گردد.

۱۳. دستورالعمل‌هایی به منظور عمل به مسائل پایداری شرکت‌ها و آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران مدیریت تدوین گردد تا ضمن پایبندی بیشتر به اخلاق حرفه‌ای به سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در حوزه آموزش مجهز گردند.

۱۴. بستری مناسب برای پایش کیفیت عملکرد و رتبه‌بندی و ارزیابی هم‌پیشگان از طریق شاخص‌های کیفیت حسابداران مدیریت توسط مجامع و انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری مدیریت تبیین گردد.

۱۵. کارگروهی از متخصصان فناوری اطلاعات، حسابداران مدیریت، مدیران شرکت‌ها، مجامع و انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری مدیریت تشکیل شود تا با شناسایی الزامات بهره‌مندی از گزارشگری به‌هنگام و تحت وب (چه از لحاظ ساختارها و قوانین و چه از لحاظ کارکردهای اصلی) راهکارهای عملی برای نحوه اجرایی نمودن آن ارائه گردد.

یادداشت‌ها

1. Institute of Management Accountants
2. Economist
3. Association of Chartered Certified Accountants
4. Teddlie & Yu
5. Science Direct
6. Springer
7. Emerald
8. Elsevier
9. Proquest
10. Google scholar

کتابنامه

ایمنی، محسن؛ مشعشی، سیدمحمد. (۱۴۰۲). بررسی تجربی نقش حسابداران مدیریت و سیستم حسابداری مدیریت بر رابطه بین استراتژی تمایز و نوآوری اکتشافی، *حسابداری مدیریت*، ۱۶(۵۹): ۱۲۶-۱۴۴.

امیربیک لنگرودی، حبیب؛ کردستانی، غلامرضا؛ رضایی، فرزین (۱۳۹۹) ارزیابی الگوی حسابداری مدیریت برای توسعه پایدار، *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۹(۳۳): ۲۳۹-۲۵۹.

باباجانی، جعفر؛ برزیده، فرخ؛ عبدالخالق، خنکا (۱۳۹۷). آینده پژوهی حسابداری مدیریت: از منظر علم و فناوری اطلاعات، *مجله حسابداری مدیریت*، ۱۱(۳۸): ۱۲۷-۱۳۸.

برزگر، مرتضی؛ کردستانی، غلامرضا؛ بیات، روح الله. (۱۴۰۲). شناسایی پیشران‌های تحول در حسابداری مدیریت، *حسابداری مدیریت*، ۵۹(۱۶): ۱۴۵-۱۶۷.

بهرام فر، نقی،، خواجهی، شکر الله،، ناظمی، امین. (۱۳۸۷). شناسایی موانع توسعه حسابداری مدیریت در شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *مجله توسعه و سرمایه*، ۱۱(۱): ۹۳-۱۱۶.

پورغفار، جواد،، محمدزاده سالطه، حیدر،، زینالی، مهدی،، مهرانی، ساسان. (۱۴۰۱). الگوی بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد با رویکرد گزارشگری مالی به‌هنگام در بخش عمومی ایران. *دوفصلنامه علمی حسابداری دولتی*، ۸(۲): ۲۱-۳۶.

تجویدی، الناز،، محمدی، سحر. (۱۳۹۹). بررسی نقش اطلاعات حسابداری مدیریت در سیستم کنترل مدیریت در شرکت‌های بزرگ تولیدی در ایران. *مجله حسابداری مدیریت*، ۱۳(۴۶): ۱-۱۶.

جوادپور، مهران،، حمیدیان، محسن،، آخوندی، نسرین. (۱۳۹۸). کاربرد مدل‌های ABC و TOC در قیمت‌گذاری محصولات (مطالعه موردی: شرکت تولید محصولات لبنی هموطن)، *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۸(۲۹): ۱۱۹-۱۳۴.

حساس یگانه، یحیی،، دیانتی دیلمی، زهرا،، نوروزیگی، ابراهیم. (۱۳۹۰). بررسی وضعیت حسابداری مدیریت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، *مجله حسابداری مدیریت*، ۴(۸): ۱-۱۸.

داوودیان، معصومه، محمدی پور، رحمت اله. (۱۳۹۲). جایگاه حسابداری مدیریت در مدیریت نوین، دومین همایش ملی علوم مدیریت نوین، گرگان، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی حکیم جرجانی.

دیانتی دیلمی، علم بیگی، برزگر. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین کاربرد ابزارهای پیشرفته حسابداری مدیریت و ارزش افزوده اقتصادی. *مجله حسابداری مدیریت*، ۳۰(۹): ۸۷-۹۶.

دانشمند مرتضی، صنعتی علی. سیستم های اطلاعاتی حسابداری: چالش در گزارشگری به هنگام، *نشریه مطالعات کاربردی در علوم مدیریت و توسعه*، ۱۰(۴): ۲۳-۴۸.

رهنمای رودپشتی، فریدون و گودرزی، احمد. (۱۳۹۲). حسابداری مدیریت انتقادی، *مجله دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۵(۲): ۱-۱۴.

رهنمای رودپشتی، فریدون، احیایی، هدیه. (۱۳۹۴). ارزیابی چارچوب نظری حسابداری مدیریت و ارائه الگوی مفهومی، *رساله دکتری حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی*، واحد علوم تحقیقات تهران.

رحیمی هلری، بنفشه، احمدی، فائق، خان محمدی، محمدحامد، حمیدرضا کردلویی. (۱۴۰۱). ارائه مدل سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت مبتنی بر هوش تجاری بر اساس نظریه زمینه بنیان. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۱۱(۴۲): ۳۵۷-۳۶۸.

رهنمای رودپشتی، فریدون، همایونی راد، راحله. (۱۳۹۵). تاثیر فناوری اطلاعات بر همگرایی حسابداری مدیریت و حسابداری مالی. *مجله حسابداری مدیریت*، ۹(۳۲): ۹۷-۱۱۳.

رهنمای رودپشتی، فریدون؛ ایمنی، محسن و شادی صیادمنش. (۱۳۹۸). کاربرد BSC و روش های نوآورانه توسعه یافته در حسابداری مدیریت و تصمیم های استراتژیک سنجش عملکرد، *مجله تصمیم گیری و تحقیق در عملیات*، ۱(۹): ۵۰-۶۵.

رستمی مازویی، نعمت، رهنمای رودپشتی، فریدون، رئیس زاده، سید محمدرضا، پورزمانی، زهرا. (۱۳۹۸). واکاوی و تبیین اثرات کنشگران فنی و انسانی بر کارکردهای سیستم اطلاعاتی حسابداری مدیریت با استفاده از نظریه شبکه کنشگران، ۱۲(۴۱): ۹۱-۱۱۰.

زارعی، سونیا؛ برزگر، الهه. (۱۳۹۶). ارزیابی تأثیر تصویرسازی داده ها در گزارش های حسابداری مدیریت بر تصمیم گیری مدیران، *مجله حسابداری مدیریت*، ۱۰(۳۴): ۱-۱۳.

زارع، کمال، محمدزاده سالطه، حیدر. (۲۰۱۵). ارزیابی و شناسایی محرک ها و موانع تغییرات در حسابداری مدیریت در ایران، *مجله دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۴(۱۵): ۱-۱۴.

سپاسی، سحر. (۱۴۰۰). مروری بر صلاحیت حسابداران مدیریت خبره جهانی، چهارمین کنفرانس حسابداری مدیریت، انجمن حسابداری مدیریت.

شکرخواه، جواد، قربانی، محمود، فلاح، هادی. (۱۳۹۳). نقش تجربه در تصمیم‌گیری مدیریت و جایگاه حسابداران مدیریت، *مجله دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۳(۱۰): ۱۰۷-۱۱۶.

صمیمی، سعید، بادآور نهندی، یونس، و متقی، علی اصغر. (۱۴۰۱). الگوی جامع عوامل موثر بر شکاف بین انتظارات حساب‌برسان و استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی: رهیافت زمینه بنیان‌چندوجهی و معادلات ساختاری، *نشریه حسابداری و منافع اجتماعی*، ۱۲(۱): ۴۱-۶۰.

صفرزاده، محمدحسین، شریف، احمد، هوشمند کاشانی، عباس. (۱۴۰۰). بررسی ابعاد کیفیت خدمات حسابداری مدیریت از دیدگاه مدیران درون‌سازمانی، *حسابداری مدیریت*، ۱۴(۴۹): ۱۶۷-۱۸۵.

صیادی سومار، علی، سبزعلی پور، فرشاد. (۱۳۹۹). ابزارهای حسابداری مدیریت حلقه مفقوده خلق ارزش؛ آزمون تجربی تئوری اقتضایی، *مجله پیشرفت‌های حسابداری*، ۱۲(۱): ۱-۲۵.

عزیزی، اصغر؛ انواری رستمی، علی اصغر؛ عبدی، رسول و رضایی، نادر. (۱۴۰۰). مدلسازی تفاوت استفاده از تکنیک‌های حسابداری مدیریت بر کارایی سیستم‌های کنترل مدیریت با استفاده از معادلات ساختاری و انتخاب بهترین مسیر، *دوفصلنامه حسابداری دولتی*، ۸(۱): ۶۷-۸۰.

عظیمی یانچشمه، مجید، میرزائی، مهدی. (۱۳۹۹). بررسی پارادایم‌های پژوهش در حسابداری مدیریت، *نشریه مطالعات حسابداری و حسابرسی*، ۹(۳۶): ۶۳-۸۴.

فریمانی، علیرضا؛ پور حیدری، امید؛ خدای پور، احمد. (۱۴۰۱). ارائه مدل ساختاری شاخص‌های رویکرد تعاملی و تشخیصی در استفاده از سیستم‌های کنترل مدیریت در شرکت‌های دولتی ایران. *دوفصلنامه علمی حسابداری دولتی*، ۸(۲): ۱-۲۰.

متقی، علی اصغر. (۱۳۷۹). موانع استفاده از حسابداری مدیریت به منظور برنامه ریزی در شرکت‌های آب، پایان‌نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه تهران.

مقدس پور، هنگامه و علی ابراهیمی کردلر. (۱۳۹۳). تدوین و تبیین مدل توسعه حسابداری مدیریت در ایران، *مجله دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۳(۱۰): ۷۳-۱۰۶.

نمازی، محمد. (۱۳۸۷). آینده حسابداری مدیریت، *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۱(۲۹): ۱-۳۴.

نوایی لواسانی، مرتضی. (۱۳۹۰). آینده پژوهی در خدمات مالی با تاکید بر فناوری اطلاعات، *اولین همایش ملی آینده پژوهی*.

نصرالهی وسطی، لیلا. (۱۴۰۲). نقش حکمرانی خوب در تاثیرگذاری رسانه‌های مبتنی بر فناوری بر توسعه پایدار (مورد مطالعه: دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهران)، *فصلنامه علمی پژوهشی توسعه اجتماعی*، ۱۸(۴): ۱۵-۴۲.

همتی، حسن؛ ملکیان، اسفندیار؛ کامیابی، یحیی. (۱۴۰۰). ارائه الگوی ویژگی‌های حرفه‌ای گرای
حسابداری مدیریت مبتنی بر قضاوت اخلاقی، نشریه مطالعات حسابداری و حسابرسی،
۱۰(۳۹): ۲۰-۵.

References

- Abugalia, M. (2022). The influence of business environment on the effectiveness of management accounting practices: Evidence from Libyan Companies. Ph.D. thesis, University of Huddersfield, pp 1-357.
- Abubakar, N.K., Baird Appuhami, B.A. (2017). The adoption and success of contemporary management accounting practices in the public sector, *Asian Review of Accounting*, 25(1), pp 106 – 126.
- Amirbiki Langroudi, H., Kurdestani, G., Rezaei, F. (2019). Evaluation of management accounting model for sustainable development, accounting knowledge and management audit, 9(33):. 239-259. (in Persian).
- Azizi, A; Anwari Rostami, A; Abdi, R and Rezaei, N. (2021). Modeling the difference in the use of management accounting techniques, the efficiency of management control systems using structural equations and choosing the best path, *State Accounting Quarterly*, 8(1): 67-80. (in Persian).
- Azimi Yanchasmeh, Majid., Mirzaei, Mehdi. (2019). Examining research paradigms in management accounting, *Journal of Accounting and Auditing Studies*, 9(36): pp. 63-84.
- Bakhodirovich, K. B. (2023). International accounting models and their characteristics in the conditions of innovative economy. *Zien Journal of Social Sciences and Humanities*, 21, 56-60.
- Babajani, J., Barzideh, F., Abdul Khaleq, K. (2017). The future research of management accounting: from the perspective of science and information technology, *Journal of Management Accounting*, 11(38): 127-138. (in Persian).
- Bansal, A., Kandikuppa, A., Chen, C., Hasan, M., Bates, A., & Mohan, S. (2022). Ellipsis: Towards Efficient System Auditing for Real-Time Systems. *ArXiv*, abs/2208.02699.
- Bauer-Nilsen, K., Hill C., Trifiletti DM. Libby B., Lash DH. Lain M., Christodoulou D., Hodge C., and Showalter TN. (2018). Evaluation of Delivery Costs for External Beam Radiation Therapy and Brachytherapy for Locally Advanced Cervical Cancer Using Time-Driven Activity-Based Costing, *International Journal of Radiation Oncology*, 1(100): 88-94.
- Bahram Far, N., Khajovi, S., Nazimi, A. (2008). Identifying obstacles to the development of management accounting in manufacturing companies admitted to the Tehran Stock Exchange, *Development and Capital Journal*, 1 (1):93-116. (in Persian).
- Barzegar, M., Kurdestani, G., Bayat, R. (2023). Identifying drivers of transformation in management accounting, *Management Accounting*, 59 (16): 145-167.

- Byrne, S., & Pierce, B. (2007). Towards a more comprehensive understanding of the roles of management accountants. *European Accounting Review*, 16, 469–498. <https://doi.org/10.1080/09638180701507114>.
- Burns, J., & Baldvinsdottir, G. (2005). An institutional perspective of and praxis. *European Accounting Review*, 14, 725–757. <https://doi.org/10.1080/09638180500194171>.
- Birkinshaw, J; Omar, T and D, Arnold (2001). "Global Account Management in Multinational Corporation: Theory and Evidence", *Journal of International Business Studies*, 32, (2):231-248.
- Byström, H.N. (2019). Blockchains, Real-time Accounting, and the Future of Credit Risk Modeling. *Ledger*, 4.
- Belfo, F., & Trigo, A. (2013). Accounting information systems: Tradition and future directions. *Procedia Technology*, 9: 536-546.
- Cokins, G (2008) ".A management accounting framework ." *Journal of Corporate Accounting & Finance*, 13,(1): 73–82.
- Chapman, Chris S., Cooper, David J. and Miller, Peter, (2009). *Accounting, Organizations, and Institutions: Essays in Honour of Anthony Hopwood*. Oxford University Press, Oxford, UK, pp. 85-111.
- Daneshmand, A sanati. Accounting information systems: a challenge in timely reporting, *Journal of Applied Studies in Management and Development Sciences*, 10(4): 23-48.
- Rahnema to Rudpashti, F and Gudarzi, A. (2012). Critical Management Accounting, *Knowledge Journal of Management Accounting and Auditing*, 5(2): 1-14. (in Persian).
- Davoudian, M., Mohammadipour, R (2012). The position of management accounting in modern management, the second national conference of modern management sciences, Gorgan, Hakim Jurjani non-profit higher education institute (in Persian).
- Dianti-Dilmi, A, Barzegar. (2015). Investigating the relationship between the use of advanced management accounting tools and added economic value. *Journal of Management Accounting*, 30(9): 87-96 (in Persian).
- Duska RF, Duska BS (2023). "Accounting Ethics. Eight published". Blackwell Publishing. India: 5-25.
- Garanina, Tatiana, Mikko Ranta, and John Dumay. 2022. Blockchain in accounting research: Current trends and emerging topics. *Accounting, Auditing & Accountability Journal* 35: 1507–33.
- Goretzki, L., Lukka, K., & Messner, M. (2017). Controllers' use of informational tactics. *Accounting and Business Research*, 48, 700–726. <https://doi.org/10.1080/00014788.2017.1407627>.
- Imani, M., Mashasha'i, S. (2023). Empirical investigation of the role of management accountants and management accounting system on the relationship between differentiation strategy and exploratory innovation, *Management Accounting*, 16(59): 126-144 (in Persian).
- Harfoush, F.A. (2021). *Real-Time Analytics. Management for Professionals*.

- Hassas Yeganeh, Y., Dayanti Deilmi, Z., Norozbeigi, I. (2010). Investigating the status of management accounting in companies admitted to the Tehran Stock Exchange, *Management Accounting Journal*, 4(8):1-18. (in Persian).
- Javadpour, M., Hamidian, M., Akhundi, N. (2018). Application of ABC and TOC models in product pricing (Case study: Hamowattan Dairy Products Company), *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 8(29):119-134. (in Persian).
- Maleen, Z. G and S. T, Michael (2019)."Pick, mix or match? A discussion of theories for management accounting research".*Journal of accounting business & management*, 16, (2): 54-66.
- Monisola. A. E; (2014). A review of the Management Accountant's Role in the effective utilization of organization's resources: Implication for developing countries. *IOSR Journal of Economics and Finance (IOSR-JEF)*.5(5):16-22.
- Motaghi, A. (2000). Obstacles to using management accounting for planning purposes in water companies, master's thesis in accounting, University of Tehran.
- Moghadspour, Hengameh and Ali Ebrahimi Kardler. (2013). Compilation and explanation of the management accounting development model in Iran, *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 3(10), pp. 73-106.
- Namazi, M,. (2008). The future of management accounting, accounting and auditing reviews, vol. 29, pp. 1-34.
- Navai Lavasani, Morteza. (2011).Futures Research in Financial Services with Emphasis on Information Technology, First National Futures Research Conference.
- Nasralhi Estiyi, Leila. (2023). The role of good governance in effective (in Persian).
- Xuesong, Q. (2005). A Real Time Accounting Management with Constant Price for IP-DiffServ Network. *Journal of Beijing University of Posts and Telecommunications*.
- Pedroso, E., & Gomes, C. F. (2024). The current role of management accounting: paradigm shift and future challenges. *Journal of Accounting & Organizational Change*, 20(2), 307-333.
- Phadoongsitti, M, (2013) The role of managerial accounting in emerging economics : An empirical study of Thailand, *journal of accounting*,14(5):25-53.
- Porghfar, J., Mohammadzadeh Saltah, H., Zinali, M., Mehrani, S. (2022). Performance-based budgeting model with timely financial reporting approach in Iran's public sector. *Bi-Quarterly Journal of Government Accounting*, 8(2):21-36. (in Persian).
- Rahnema Rudpashti, Fe., Revival, G (2014). Evaluation of the theoretical framework of management accounting and presentation of a conceptual model, doctoral dissertation in accounting, Islamic Azad University, Research Sciences Unit, Tehran. (in Persian).
- Rahimi Hellari, B., Ahmadi, F., Khan Mohammadi, H, Hamidreza., K. (2022). Presenting the management accounting information system model based on

- business intelligence based on the foundation theory. *Knowledge of Accounting and Management Audit*, 11(42):357-368(in Persian).
- Rahnema Rodpashti, Fereydon., Homayouni Rad, Rahela. (2015) The impact of information technology on the convergence of management accounting and financial accounting. *Journal of Management Accounting*, 9(32):97-113. (in Persian).
- Rahnema Rodpashti, F., Imani, M. and Shadi S. (2018). Application of BSC and innovative methods developed in management accounting and performance measurement strategic decisions, *Journal of Decision Making and Operations Research*, 1(9): 50-65. (in Persian).
- Rostami Mazoui, Nemat., Rahnamai Roudpashti, Fereydoun., Raeeszadeh, Seyyed Mohammadreza, Pourzmani, Zahra (2018). Analyzing and explaining the effects of technical and human actors on the functions of management accounting information system using actor network theory, (12) 41: 91-110. (in Persian).
- Freemani, Alireza; Pour Heydari, Omid; Khodamipour, Ahmad (2022). Presenting the structural model of interactive and diagnostic approach indicators in the use of management control systems in Iran's state-owned companies. *Bi-Quarterly Journal of Government Accounting*, 8(2): 1-20 (in Persian).
- Samimi, S., Badavar Nahandi, Y., and mottaghi, A. (2022). A Comprehensive Model of Factors Affecting the Expectation Gap between Auditors and Users of Financial Statements: A Multidimensional Grounded Theory and Structural Equation Modeling. *Journal of Accounting and Social Interests*, 12(1): 41-60.
- Samimi, S, Badavar Nahandi, Y and Motaghi, A. (2022). A comprehensive model of the effective factors of the gap between the expectations of auditors and users of financial reports: a multifaceted approach and structural equations, *Journal of Accounting and Social Interests*, 12(1): 41-60. (in Persian).
- Sayadi S, Sabz Alipour, F. (2019). accounting tools for managing the missing link of value creation; An empirical test of contingency theory, *Journal of Accounting Advances*, 12(1): 1-25 (in Persian).
- Safarzadeh, M., Sharif, A., Houshmand Kashani, A. (2021). Investigating the quality dimensions of management accounting services from the point of view of internal managers, *Management Accounting*, 14(49):167-185. (in Persian).
- Shawver, T. J., Bancroft, P. C. and Sennetti, J. T. (2003). Gender Differences in Ethical Orientation and Evaluation by IPO Accountants. Working Paper: 1-34.
- Shiamini, P.B., Wise, D.D., Ks, M., & Ramesh, M.K. (2020). A Real Time Auditing System using QR Code for Secure Cloud Storage. 2020 International Conference on Electronics and Sustainable Communication Systems (ICESC): 847-850.

- Swift, T., Dando, N. (2002). From Methods to Ideologies: Closing the Assurance Expectations Gap in Social and Ethical Accounting, Auditing and Reporting, *Journal of Corporate Citizenship*, winter: 81 – 90.
- Sikka, P., and H, Wilmott.(2022). Practising Critical Accounting, *Critical Perspectives on Accounting*, 8(1):149-165.
- Belfo, F., Trigo, A., & Estébanez, R. P. (2014). Accounting information systems: The challenge of the real-time reporting. *Procedia Technology*, 16:118-127.
- Reichard, C., Helden J. (2022). Outcome-based Performance Budgeting in German and Dutch Local Government, New York DOI:10.4324/9781003004080-10-3
- Suwanda, D., Moenek, R., Lukman, S., Syaifullah, M. (2021). The Implementation of Performance-Based Budgeting Through A Money Follow Program in Impressing Budget Corruption, *Jurnal Ilmiah Universitas Batanghari Jamb*, 21(2):871-878
- Strauss, A.L and Corbin, S. (1998). *Qualitative analysis for social scientists*. New York: Cambridge University Press. 14(2):165-191.
- Sepasi, S. (2022). A Review of Global Certified Management Accountant Qualifications, 4th Management Accounting Conference, Management Accounting Association (in Persian).
- Shekarkhah, J., Ghorbani, M., Fallah, H. (2014). The role of experience in management decision-making and the position of management accountants, *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 3(10):107-116. (in Persian).
- Teddlie C, Yu F. (2007). Mixed methods sampling a typology with examples. *Journal of Mixed Methods Research*, 12(1): 77-100.
- Tajevidi, Elnaz., Mohammadi, Sahar. (2019). Investigating the role of management accounting information in the management control system in large manufacturing companies in Iran. *Journal of Management Accounting*, 13(46): 1-16 (in Persian).
- Voipio, J. (2021). *Management Accountant's Modern Role and Barriers to Role Change – Case Tech Inc. Master's Thesis of Accounting*. Department of Accounting Aalto University School of Business.
- Rasoolimanesh, S. M., Ramakrishna, S., Hall, C. M., Esfandiari, K., & Seyfi, S. (2023). A systematic scoping review of sustainable tourism indicators in relation to the sustainable development goals. *Journal of Sustainable Tourism*, 31(7):1497-1517.
- Zarei, S.; Barzegar, E. (2016). Evaluating the impact of data visualization in management accounting reports on managers' decision making, *Journal of Management Accounting*, 10(34):1-13.

